

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2022. április 4., hétfő

Tartalomjegyzék

128/2022. (IV. 4.) Korm. rendelet	A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet módosításáról	2174
6/2022. (IV. 4.) IM rendelet	Egyes cégjogi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	2177
7/2022. (IV. 4.) IM rendelet	A szerkezetátalakítási szakértő bírósági kirendelése és kirendelése megszüntetésének részletes szabályairól	2181
8/2022. (IV. 4.) IM rendelet	A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet módosításáról	2183
9/2022. (IV. 4.) IM rendelet	A természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet módosításáról	2184
2/2022. PJE határozat	A bérleti jogviszonynak a bérbeadó vagyongazdálkodó által felmondással történt megszűnését követően a felmondás érvényességének, jogellenességének tárgyában	2186
Köf.5.049/2021/4. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	2192
Köf.5.050/2021/4. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	2196
Köf.5.051/2021/4. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	2200
Köf.5052/2021/3. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	2206
92/2022. (IV. 4.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	2209
93/2022. (IV. 4.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	2209
94/2022. (IV. 4.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	2210
95/2022. (IV. 4.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	2210
1/2022. (IV. 4.) NVTNM határozat	Az egyes vagyongazdálkodási tárgyú rendelkezésekről, valamint egyes vagyongazdálkodást és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIII. törvény 15. §-a, valamint 2. melléklete hatálybalépése napjának megállapításáról	2211

III. Kormányrendeletek

**A Kormány 128/2022. (IV. 4.) Korm. rendelete
a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló
168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 2. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet a 128/2022. (IV. 4.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelethez

A keresetek, jövedelmek beszámítása során alkalmazandó valorizációs szorzószámok 2022. január 1-je és december 31-e közötti időponttól megállapításra kerülő nyugellátások esetén

	A	B
1.	Év	Szorzószám
2.	1950.	447,153
3.	1951.	418,742
4.	1952.	329,532
5.	1953.	310,307
6.	1954.	283,336
7.	1955.	269,484
8.	1956.	249,113
9.	1957.	213,951
10.	1958.	209,227
11.	1959.	200,642
12.	1960.	195,973
13.	1961.	193,347
14.	1962.	188,655
15.	1963.	181,538
16.	1964.	175,752
17.	1965.	175,141
18.	1966.	166,851
19.	1967.	161,690
20.	1968.	158,313
21.	1969.	151,737

22.	1970.	142,401
23.	1971.	136,137
24.	1972.	129,164
25.	1973.	120,374
26.	1974.	111,769
27.	1975.	104,850
28.	1976.	100,047
29.	1977.	93,068
30.	1978.	86,173
31.	1979.	81,914
32.	1980.	77,497
33.	1981.	72,767
34.	1982.	68,326
35.	1983.	65,383
36.	1984.	58,327
37.	1985.	53,364
38.	1986.	49,501
39.	1987.	45,582
40.	1988.	41,514
41.	1989.	35,512
42.	1990.	29,204
43.	1991.	23,270
44.	1992.	19,182
45.	1993.	16,300
46.	1994.	12,805
47.	1995.	11,371
48.	1996.	9,685
49.	1997.	7,806
50.	1998.	6,592
51.	1999.	5,849
52.	2000.	5,250
53.	2001.	4,519
54.	2002.	3,777
55.	2003.	3,307
56.	2004.	3,126
57.	2005.	2,840
58.	2006.	2,640
59.	2007.	2,562
60.	2008.	2,396
61.	2009.	2,352
62.	2010.	2,202
63.	2011.	2,070
64.	2012.	2,028
65.	2013.	1,933
66.	2014.	1,876
67.	2015.	1,799
68.	2016.	1,670

69.	2017.	1,478
70.	2018.	1,328
71.	2019.	1,192
72.	2020.	1,087

"

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az igazságügyi miniszter 6/2022. (IV. 4.) IM rendelete egyes cégjogi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 128. § (1) bekezdés a), c) és o) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 109. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A cégbejegyzési eljárás és a cégnyilvántartás egyes kérdéseiről szóló 21/2006. (V. 18.) IM rendelet módosítása

- 1. §** A cégbejegyzési eljárás és a cégnyilvántartás egyes kérdéseiről szóló 21/2006. (V. 18.) IM rendelet (a továbbiakban: Cvhr1.) 1/A. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A korlátolt felelősségű társaság online alapítás esetén is elkészítheti a létesítő okiratát e rendelet szerinti szerződésminta (minta) megfelelő kitöltésével.”
- 2. §** A Cvhr1. a következő 18/A. §-sal egészül ki:
„18/A. § (1) Alapítás alatt a cég létrehozásának teljes folyamatát kell érteni, ideértve a cég létesítő okiratának elkészítését, és a cég cégnyilvántartásba történő bejegyzéséhez szükséges összes intézkedést is.
(2) A külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepének bejegyzése alatt azt a folyamatot, illetve valamennyi szükséges intézkedést kell érteni, amelynek révén az újonnan alapított fióktelepre vonatkozó okiratok és adatok a cégnyilvántartásba bejegyzésre és közzétételre kerülnek, ideértve a cég létesítő okiratának elkészítését és a cég cégnyilvántartásba történő bejegyzéséhez szükséges összes intézkedést is.
(3) Az online alapított cég esetében minta alatt az e rendelet szerinti szerződésmintát kell érteni.”
- 3. §** A Cvhr1. a következő 22. §-sal egészül ki:
„22. § Ez a rendelet az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1151 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja, kivéve az (EU) 2019/1151 irányelv 1. cikkének az (EU) 2017/1132 irányelv 13i. cikkét, 13j. cikk (2) bekezdését, valamint 16. cikk (6) bekezdését megállapító rendelkezéseit.”
- 4. §** A Cvhr1. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„22. § (1) Ez a rendelet az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1151 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja, kivéve az (EU) 2019/1151 irányelv 1. cikkének az (EU) 2017/1132 irányelv 13i. cikkét, 13j. cikk (2) bekezdését, valamint 16. cikk (6) bekezdését megállapító rendelkezéseit.
(2) Ez a rendelet az (EU) 2017/1132 irányelv határon átnyúló átalakulások, egyesülések és szétválások tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2121 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”
- 5. §** A Cvhr1. 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. A Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat működéséről, valamint a céginformáció költségtérítéséről szóló 1/2006. (VI. 26.) IRM rendelet módosítása

- 6. §** A Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat működéséről, valamint a céginformáció költségtérítéséről szóló 1/2006. (VI. 26.) IRM rendelet (a továbbiakban: Cvhr2.) 9/A. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az e-Justice portálon keresztül ingyenesen ismerhető meg a korlátolt felelősségű társaságnak, a részvénytársaságnak, az európai részvénytársaságnak
 a) a Ctv. 24. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 25. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott adata,
 b) a Ctv. 24. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott adata,
 c) a Ctv. 24. § (1) bekezdés a) pontjában, 27. § (3) bekezdés f) pontjában, 27. § (4) bekezdés a) pont ad) alpontjában, a 28. § (2) bekezdés a) pont ad) alpontjában meghatározott adata,
 d) a Ctv. 26. § (1) bekezdés a)–e), valamint n) pontjában meghatározott adata,
 e) a Ctv. 24. § (1) bekezdés g) és h) pontjában meghatározott adata,
 f) a főtevékenysége,
 g) az Európai Unió más tagállamában bejegyzett fióktelepének a neve, a nyilvántartási száma, az EUID-ja és a fióktelep bejegyzésének helye szerinti tagállam, valamint
 h) ha azt a cégjegyzék tartalmazza, a honlapjára vonatkozó adata.”

7. § A Cvhr2. 14. §-a a következő c) ponttal egészül ki:
(A céginformációs szolgálat a céginformáció szolgáltatása mellett)
 „c) megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a személyre szabott ügyintézési felületen az online alapításhoz használható szerződésminta, valamint a cégalapítással kapcsolatos tájékoztató magyar és angol nyelven közzétételre kerüljön.”

8. § A Cvhr2. a következő 17. §-sal egészül ki:
 „17. § Ez a rendelet az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1151 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja, kivéve az (EU) 2019/1151 irányelv 1. cikkének az (EU) 2017/1132 irányelv 13i. cikkét, 13j. cikk (2) bekezdését, valamint 16. cikk (6) bekezdését megállapító rendelkezéseit.”

9. § A Cvhr2. 14. § b) pontjában a „szerkesztésében.” szövegrész helyébe a „szerkesztésében, és” szöveg lép.

3. Záró rendelkezések

10. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2022. augusztus 1-jén lép hatályba.
 (2) A 4. §, a 11. § (2) bekezdése és az 1. melléklet 1., 3–5., 7., 8. pontja 2022. szeptember 1-jén lép hatályba.

11. § (1) Ez a rendelet az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1151 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja, kivéve az (EU) 2019/1151 irányelv 1. cikkének az (EU) 2017/1132 irányelv 13i. cikkét, 13j. cikk (2) bekezdését, valamint 16. cikk (6) bekezdését megállapító rendelkezéseit.
 (2) Ez a rendelet az (EU) 2017/1132 irányelv határon átnyúló átalakulások, egyesülések és szétválások tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2121 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Varga Judit s. k.,
 igazságügyi miniszter

1. melléklet a 6/2022. (IV. 4.) IM rendelethez

1. A Cvhr1. 1. számú melléklet A) I. 1.) pont i) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Cégbejegyzési kérelem előlap)
 „i) Átalakulás, egyesülés, szétválás vagy határon átnyúló átalakulás, egyesülés, szétválás bejegyzésének kérelme esetén annak jelölése, ha az új adatok, illetve a módosuló adatok változásának időpontját az átalakulás, egyesülés, szétválás napjával kéri bejegyezni. (Az egyes rovatoknál a kezdő időpontot, valamint a változások időpontját nem kell megadni, a 16. rovat vagy a 63. rovat egyértelmű kitöltése azonban szükséges.)”

2. A Cvhr1. 1. számú melléklet A) I. 1.) k) pontja a következő kd) alponttal egészül ki:

[Cégbejegyzési kérelem előlap

A mellékletek száma fajtanként és nyelvenként részletezve (Meg kell adni a kérelemhez benyújtott mellékleteket fajtanként részletezve. A cégbejegyzési kérelemhez csatolható a cégiratoknak az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén készült hiteles fordítása. Ebben az esetben meg kell adni a csatolt melléklet nyelvét is. A magyar nyelvű cégiratoknál nem szükséges feltüntetni a nyelvet. Amennyiben olyan okiratot csatolnak, amelyben egymás mellett szerepel a magyar nyelvű szöveg, valamint annak fordítása (tükörfordítás), akkor az ilyen okiratot egy okiratnak kell tekinteni, de nyelvként meg kell jelölni – vesszővel elválasztva – a magyar nyelvet és az idegen nyelvet is. Az Európai Unió hivatalos nyelvei: a magyaron kívül angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén.)]

„kd) Annak jelölése, egyszerűsített cégeljárás esetén a jogi képviselő nyilatkozata, hogy az online alapított cég cégbejegyzési eljárásának feltételei fennállnak.”

3. A Cvhr1. 1. számú melléklet B) II. pont 15.) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*„15.) **16. rovat: Átalakulás, egyesülés, szétválás folytán létrejött cég esetében a jogelőd cég(ek) adatai** (Belföldi jogelőddel és jogutóddal történő átalakulás, egyesülés, szétválás esetén kitöltendő. Egyesülés, szétválás esetén több jogelőd cég is megadható):*

a) Jogutódlás típusa (egy jelölhető, egy kötelezően jelölendő):

aa) Átalakulás

ab) Egyesülés módja:

– beolvadás

– az előző pontba nem tartozó olyan beolvadás, ahol a cég egyedüli tagjával egyesül

– összeolvadás

ac) Szétválás módja:

– kiválás

– különválás

– beolvadásos kiválás

– beolvadásos különválás

b) Az átalakult, egyesült, szétvált cég jogelőd cégének cégjegyzékszama

c) Az átalakult, egyesült, szétvált cég jogelőd cégének EUID-ja

d) Annak jelölése, ha a cég (szervezet) EUID-val nem rendelkezik

e) Az átalakult, egyesült, szétvált cég jogelőd cégének elnevezése

f) Az átalakult, egyesült, szétvált cég jogelőd cégének székhelye

g) Az átalakulás, az egyesülés, a szétválás cég által meghatározott időpontja (abban az esetben kell megadni, ha az átalakuló, szétváló, egyesülő cég az átalakulás, az egyesülés, a szétválás időpontját meghatározza)“

4. A Cvhr1. 1. számú melléklet B) II. pontja a következő 27.) alponttal egészül ki:

*„27.) **63. rovat: Tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulása, egyesülése, szétválása esetében a jogelőd tőkeegyesítő társaság(ok) adatai** (egyesülés, szétválás esetén több jogelőd is megadható):*

a) Jogutódlás típusa (egy jelölhető, egy kötelezően jelölendő):

aa) Határokon átnyúló átalakulás

ab) Határokon átnyúló egyesülés módja:

– beolvadás

– az előző pontba nem tartozó olyan beolvadás, ahol a tőkeegyesítő társaság egyedüli tagjával egyesül, vagy az egyesülő tőkeegyesítő társaság tagjai valamennyi egyesülő társaságban azonos arányban rendelkeznek részesedéssel

– összeolvadás

ac) Határokon átnyúló szétválás módja:

– kiválás

– különválás

– beolvadásos kiválás

– beolvadásos különválás

– felosztás általi szétválás

b) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogelődjének székhely szerinti országkódja

- c) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogelődjének cégjegyzékszama
- d) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogelődjének EUID-ja
- e) Annak jelölése, ha a jogelőd tőkeegyesítő társaság EUID-val nem rendelkezik
- f) Ha ilyen adattal rendelkezik, a külföldi jogelőd tőkeegyesítő társaság nyilvántartási száma
- g) Ha ilyen adattal rendelkezik, a külföldi jogelőd tőkeegyesítő társaságot nyilvántartó hatóság
- h) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogelődjének elnevezése
- i) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogelődjének székhelye / külföldi székhelye
- j) A határokon átnyúló átalakulás, egyesülés, szétválás tőkeegyesítő társaság által meghatározott időpontja *(abban az esetben kell megadni, ha az átalakuló, szétváló, egyesülő cég az átalakulás, az egyesülés, a szétválás időpontját meghatározza)*"
5. A Cvhr1. 1. számú melléklet E) V. 1.) pont i) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Változásbejegyzési kérelem előlap)
„i) Átalakulás, egyesülés, szétválás vagy határokon átnyúló átalakulás, egyesülés, szétválás bejegyzésének kérelme esetén annak jelölése, ha az új adatok, illetve a módosuló adatok változásának időpontját az átalakulás, egyesülés, szétválás napjával kéri bejegyezni. (Az egyes rovatoknál a kezdő időpontot, valamint a változások időpontját nem kell megadni, a 16. és a 22. rovatok vagy a 63. és a 64. rovatok egyértelmű kitöltése azonban szükséges.)"
6. A Cvhr1. 1. számú melléklet E) V. 1. pontja a következő o) alponttal egészül ki:
(Változásbejegyzési kérelem előlap)
„o) Annak jelölése, hogy az online alapított cég cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásának feltételei fennállnak."
7. A Cvhr1. 1. számú melléklet F) VI. pont 2.) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„2.) **22. rovat: A jogutód cég(ek) adatai** *(Belföldi jogelőddel és jogutóddal történő átalakulás, egyesülés, szétválás esetén kitöltendő. Több jogutód is megadható):*
a) Jogutódlás típusa *(egy jelölhető, egy kötelezően jelölendő):*
aa) Átalakulás
ab) Egyesülés módja:
– beolvadás
– az előző pontba nem tartozó olyan beolvadás, ahol a cég egyedüli tagjával egyesül
– összeolvadás
ac) Szétválás módja:
– kiválás
– különválás
– beolvadásos kiválás
– beolvadásos különválás
b) Az átalakult, egyesült, szétvált cég jogutód cégének cégjegyzékszama
c) A jogutód cég (szervezet) EUID-ja
d) Annak jelölése, ha a jogutód EUID-val nem rendelkezik
e) A jogutód elnevezése
f) A jogutód székhelye
g) Az átalakulás, egyesülés, szétválás cég által meghatározott időpontja"
8. A Cvhr1. 1. számú melléklet F) VI. pontja a következő 5.) alponttal egészül ki:
„5.) **64. rovat: Tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulása, egyesülése, szétválása esetében a jogutód tőkeegyesítő társaság(ok) adatai** *(egyesülés, szétválás esetén több jogutód is megadható):*
a) Jogutódlás típusa *(egy jelölhető, egy kötelezően jelölendő):*
aa) Határokon átnyúló átalakulás
ab) Határokon átnyúló egyesülés módja:
– beolvadás
– az előző pontba nem tartozó olyan beolvadás, ahol a tőkeegyesítő társaság egyedüli tagjával egyesül, vagy az egyesülő tőkeegyesítő társaság tagjai valamennyi egyesülő társaságban azonos arányban rendelkeznek részesedéssel
– összeolvadás

- ac) Határokon átnyúló szétválás módja:
- kiválás
  - különválás
  - beolvadásos kiválás
  - beolvadásos különválás
  - felosztás általi szétválás
- b) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogutódjának székhely szerinti országkódja
- c) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogutódjának cégjegyzékszám
- d) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogutódjának EUID-ja
- e) Annak jelölése, ha a jogutód tőkeegyesítő társaság EUID-val nem rendelkezik
- f) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogutódjának társasági formája (cégformája)
- g) Ha ilyen adattal rendelkezik, a külföldi tőkeegyesítő társaság nyilvántartási száma
- h) Ha ilyen adattal rendelkezik, a külföldi tőkeegyesítő társaságot nyilvántartó hatóság
- i) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogutódjának elnevezése
- j) A határokon átnyúló átalakulást, egyesülést, szétválást végrehajtó tőkeegyesítő társaság jogutódjának székhelye / külföldi székhelye
- k) A határokon átnyúló átalakulás, egyesülés, szétválás tőkeegyesítő társaság által meghatározott időpontja *(abban az esetben kell megadni, ha az átalakuló, szétváló, egyesülő cég az átalakulás, az egyesülés, a szétválás időpontját meghatározza)*"

Az igazságügyi miniszter 7/2022. (IV. 4.) IM rendelete a szerkezetátalakítási szakértő bírósági kirendelése és kirendelése megszüntetésének részletes szabályairól

A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény 66. § (2) bekezdés

a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 109. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A szerkezetátalakítási szakértő bírósági kirendelése

- 1. §** (1) A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvényben (a továbbiakban: Szát.) szabályozott bírósági szerkezetátalakítási eljárásban a bíróság az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) által vezetett szerkezetátalakítási szakértők listájáról rendeli ki a szerkezetátalakítási szakértőt.
- (2) Ha a szerkezetátalakítási szakértők listáján közzétett adat hibás, annak kijavítása iránt a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Hatóság) küld értesítést az OBH-nak. Hibajavítást az érintett szerkezetátalakítási szakértő a Hatóságnál kezdeményezhet.
- 2. §** (1) A Szát. 28. § (2) bekezdése szerinti kijelölés és 12. alcíme szerinti hivatalból történő kirendelés (a továbbiakban együtt: kirendelés) során, ha a Szát. 27. §-ában és 29. § (5) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni, a bíróság az egyenletes ügyelosztás elvét alkalmazó – a Hatóság által fejlesztett és működtetett – informatikai sorsolóprogram felhasználásával választja ki a szerkezetátalakítási szakértők listájáról az adott szerkezetátalakítási eljárásban eljáró szerkezetátalakítási szakértő szervezetet, és ennek megfelelően hoz végzést a kirendeléséről.
- (2) A 3. és 4. §-ban meghatározott eseteket kivéve egy szerkezetátalakítási eljárásban kizárólag egyetlen sorsolást lehet elvégezni. A sorsolási művelet eredményéről és elvégzésének időpontjáról hivatalos feljegyzést kell készíteni, azt elektronikusan el kell menteni, és az ügyiratokhoz is csatolni kell.

- (3) A sorsolás céljára a bíróság – a szerkezetátalakítási szakértőt kirendelő, valamint a kirendelést megszüntető jogerős bírósági végzések összesített adatai alapján – nyilvántartja, hogy az egyes szerkezetátalakítási szakértők hány folyamatban lévő szerkezetátalakítási eljárásban vesznek részt.

- 3. §** (1) Ha az informatikai sorsolóprogram felhasználásával kiválasztott szerkezetátalakítási szakértővel összefüggésben kiderül, hogy vele szemben vagy a nevében eljáró szerkezetátalakítási szakértő természetes személlyel szemben kizáró vagy összeférhetlenségi ok áll fenn, ezért ez a szerkezetátalakítási szakértő nem rendelhető ki, vagy a kirendelését a bíróság megszünteti, akkor a sorsolóprogram igénybevételével másik szerkezetátalakítási szakértőt kell kiválasztani, és annak kirendeléséről végzést hozni.
- (2) A Szát. 60. § (1) bekezdése szerinti esetben a bíróság a 2. §-ban foglaltak alkalmazásával választja ki a másik szerkezetátalakítási szakértőt, és hoz végzést annak kirendeléséről.

- 4. §** Ha a bíróság a szerkezetátalakítási szakértő kirendelését megszüntette, de a Szát. 31. § (7) bekezdése alapján az eljárásban másik szerkezetátalakítási szakértőt kell kirendelni – a Szát. 27. § (5) bekezdése és 29. § (5) bekezdése szerinti eseteket kivéve –, a 2. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával választja ki a másik szerkezetátalakítási szakértőt, és hoz végzést annak kirendeléséről.

2. A szerkezetátalakítási szakértő kirendelésének megszüntetése

- 5. §** A Szát. 31. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozó kérelem esetén a bíróság a döntése meghozatalakor mérlegeli a szerkezetátalakítási szakértő kötelezettségzegéseinek, mulasztásainak jellegét, súlyosságát, a kötelezettségzegéssel, mulasztással az adós vállalkozásnak és a hitelezőknek okozott hátrányt vagy többletköltségeket, a mulasztás, késedelem időtartamát, ismétlődését, más személyek közrehatását, valamint a szerkezetátalakítási szakértő együttműködését az általa okozott hátrányok csökkentésében.

3. Záró rendelkezések

- 6. §** Ez a rendelet 2022. július 1-jén lép hatályba.

- 7. §** (1) A 2. § (1) bekezdése szerinti informatikai sorsolóprogramot 2023. január 1. napjával kell üzembe helyezni.
- (2) Az informatikai sorsolóprogram üzembe helyezését megelőzően a bíróság a szerkezetátalakítási szakértők listájáról a hatósági nyilvántartási szám növekvő sorrendjét követve választja ki az adott eljárásban eljáró szerkezetátalakítási szakértő szervezetet, akként, hogy az egyenletes ügyelosztás elvét is figyelembe kell vennie. A szerkezetátalakítási szakértők listáját az OBH erre a célra a bíróság rendelkezésére bocsátja.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltakat a 3. és 4. §-ban foglalt esetekben is alkalmazni kell akkor, ha egyébként a sorsolós informatikai művelet kellene elvégezni.
- (4) A (2) bekezdés szerinti kiválasztási művelet eredményéről és elvégzésének időpontjáról hivatalos feljegyzést kell készíteni, azt elektronikusan el kell menteni, és az ügyiratokhoz is csatolni kell.
- (5) A (2) bekezdés szerinti kiválasztási művelet céljára a bíróság – a szerkezetátalakítási szakértőt kirendelő, valamint a kirendelést megszüntető jogerős bírósági végzések összesített adatai alapján – nyilvántartja, hogy az egyes szerkezetátalakítási szakértők hány folyamatban lévő szerkezetátalakítási eljárásban vesznek részt.

- 8. §** Ez a rendelet a megelőző szerkezetátalakítási keretokről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1023 európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi irányelv) 26. cikkének való megfelelést szolgálja.

Dr. Varga Judit s. k.,
igazságügyi miniszter

**Az igazságügyi miniszter 8/2022. (IV. 4.) IM rendelete
a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet módosításáról**

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 628. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az 1. § (2) bekezdése vonatkozásában a szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény 66. § (2) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Országos Bírósági Hivatal elnöke véleményének kikérésével,

a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 109. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 62. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „62. § A gazdasági ügyek ügycsoportjai a következők:
1. felszámolási nemperes ügy,
  2. felszámolási nemperes ügyben a vitatott hitelezői igény és kifogás,
  3. fellebbezett felszámolási nemperes ügy,
  4. felszámolási nemperes ügyben fellebbezett vitatott hitelezői igény és kifogás,
  5. csődeljárási nemperes ügy,
  6. csődeljárási nemperes ügyben vitatott hitelezői igény és kifogás,
  7. fellebbezett csődeljárási nemperes ügy,
  8. csődeljárási nemperes ügyben fellebbezett vitatott hitelezői igény és kifogás,
  9. gazdálkodó szervezetek egymás közötti peres ügye,
  10. gazdálkodó szervezetek egymás közötti nemperes ügye,
  11. gazdálkodó szervezetek egymás közötti fellebbezett peres ügye,
  12. gazdálkodó szervezetek egymás közötti fellebbezett nemperes ügye,
  13. bíróság kijelölése,
  14. felülvizsgálati ügy,
  15. a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény alapján indult ügy,
  16. a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény alapján indult fellebbezett ügy,
  17. vagyonrendezési nemperes ügy, ideértve a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 58. § (5) bekezdése szerinti ügyeket is,
  18. fellebbezett vagyonrendezési nemperes ügy,
  19. felterjesztett kifogás az eljárás elhúzódása miatt,
  20. jogutód nélkül megszűnt gazdálkodó szervezet javára bejegyzett jog vagy tény törlésével összefüggő nemperes ügy,
  21. a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény alapján indult ügyben kifogás,
  22. a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény alapján indult ügyben fellebbezett kifogás,
  23. jogutód nélkül megszűnt gazdálkodó szervezet javára bejegyzett jog vagy tény törlésével összefüggő fellebbezett nemperes ügy,
  24. az Európai Unió más tagállamában indított fizetésképtelenségi főeljárás magyarországi közzétételével, magyarországi közhiteles nyilvántartásokba történő bejegyeztetésének elrendelésével, valamint a külföldi fizetésképtelenségi szakértő belföldi kötelezettségvállalásával összefüggő nemperes ügy,
  25. vagyonrendezési nemperes ügyben kifogás,
  26. vagyonrendezési nemperes ügyben fellebbezett kifogás,
  27. reorganizációs nemperes ügy,
  28. fellebbezett reorganizációs nemperes ügy,
  29. reorganizációs nemperes ügyben kifogás,
  30. reorganizációs nemperes ügyben fellebbezett kifogás.”

- (2) A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 62. §-a a következő 31–34. ponttal egészül ki:
„31. szerkezetátalakítási nemperes ügy,
32. fellebbezett szerkezetátalakítási nemperes ügy,
33. szerkezetátalakítási nemperes eljárásban az érintett hitelezők osztályba sorolásának felülvizsgálata,
34. szerkezetátalakítási nemperes eljárásban fellebbezett határozat az érintett hitelezők osztályba sorolásáról.”

- 2. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.
(2) Az 1. § (2) bekezdése 2022. július 1-jén lép hatályba.

Dr. Varga Judit s. k.,
igazságügyi miniszter

**Az igazságügyi miniszter 9/2022. (IV. 4.) IM rendelete
a természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és
az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet
módosításáról**

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény 106. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 109. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet a következő 8. §-sal egészül ki:
„8. § Ez a rendelet – a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvénnyel együtt – a megelőző szerkezetátalakítási keretekről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1023 európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi irányelv) 20. cikk (1) bekezdésének és 24. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.”
- 2. §** A természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** A természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet 1. § (2) bekezdésében az „egy eredeti és két másolati példányban – elektronikusan kitöltött űrlap esetén három nyomtatott példányban – kell benyújtani” szövegrész helyébe az „egy eredeti példányban kell benyújtani” szöveg lép.
- 4. §** Hatályát veszti a természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet 5. § (3) bekezdése és 7. §-a.
- 5. §** Ez a rendelet 2022. július 1-jén lép hatályba.
- 6. §** Ez a rendelet – a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvénnyel együtt – a megelőző szerkezetátalakítási keretekről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és

az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1023 európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi irányelv) 20. cikk (1) bekezdésének és 24. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

Dr. Varga Judit s. k.,
igazságügyi miniszter

1. melléklet a 9/2022. (IV. 4.) IM rendelethez

1. A természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet 1. melléklet I. pont 2. alpontja a következő 2.9. ponttal egészül ki:
*(A kérelmező adatai és egyéb körülmények
Egyéb nyilatkozatok)*
„2.9. adós, adóstárs nyilatkozata arról, hogy folytat-e egyéni vállalkozói tevékenységet, és ha igen, emellett áll-e legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban.”
  2. A természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló 15/2015. (VIII. 28.) IM rendelet 1. melléklet III. pontja a következő 3/a. alponttal egészül ki:
„3/a. Az 1–3. pont szerinti vagyontárgyak közül a természetes személyek adósságrendezési eljárásának részletes szabályairól szóló 763/2021. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. §-a szerinti vagyontárgyak, amelyekre vonatkozóan az adós – ha bírósági adósságtörlesztési eljárásra kerülne sor – az Are. tv. 73. §-a alapján az értékesítés mentesítésére kíván kérelmet benyújtani a bírósághoz.”
-

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria 2/2022. PJE határozata

a bérleti jogviszonynak a bérbeadó vagyongazdálkodó által felmondással történt megszüntését követően a felmondás érvényességének, jogellenességének tárgyában

A Kúria összevont Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Jogegységi Tanácsa a Kúria P.V. számú tanácsának indítványa alapján a bérleti jogviszonynak a bérbeadó vagyongazdálkodó által felmondással történt megszüntését követően a felmondás érvényességének, jogellenességének tárgyában lefolytatott jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

Helyi önkormányzat által a tulajdonában álló ingatlan kiürítése iránt a jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint indított perben az alperesnek azt a hivatkozását, hogy az ingatlanra vele kötött bérleti szerződés felmondása érvénytelen vagy jogellenes, és ebből következően birtoklásának a bérleti szerződés szerint fennálló jogcíme van, érdemben kell elbírálni abban az esetben is, ha az alperessel a bérleti szerződést nem a tulajdonos önkormányzat, hanem a perben nem álló vagyongazdálkodó kötötte bérbeadóként, és mondta fel később.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Pfv.21.250/2020. számon folyamatban levő felülvizsgálati eljárásban az eljáró tanács a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogegységi eljárás lefolytatását indítványozta, mert el kíván térni a Kúria másik tanácsa által hozott Pfv.21.779/2012/8. számú határozatban foglaltaktól.
- [2] Az indítványozó annak az elvi jelentőségű kérdésnek a megválaszolását kérte a Kúria Jogegységi Tanácsától, hogy a bérelt ingatlan, lakás, nem lakás céljára szolgáló helyiség kiürítése iránt a tulajdonos által indított perben az alperes a kereset elutasítását célzó ellenkérelmében védekezhet-e a felmondás jogellenességével, érvénytelenségével abban az esetben, ha bérbeadóként a tulajdonos perben nem álló vagyongazdálkodó szerve kötötte a bérleti szerződést és gyakorolta a felmondás jogát.
- [3] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése értelmében a jogegységi eljárás befejezéséig felfüggesztette.

II.

- [4] A Pfv.21.779/2012. számú ügyben a Kúria eljáró tanácsa az önkormányzati ingatlan bérlője által felmondás érvénytelenségének megállapítására indított perben úgy foglalt állást, hogy a vizsgált megállapítási kereset kapcsán nem áll fenn a felperes jogmegóvási szükséglete a bérbeadó vagyongazdálkodóval szemben, mivel a felperes az önkormányzat által ingatlan kiürítése iránt indított marasztalási perben mindazokat a körülményeket felhozhatja a védekezése alapjául, amelyek álláspontja szerint a felmondás érvénytelenségéhez vezettek, és az ingatlan kiürítésére vele szemben előterjesztett keresetet megalapozatlanná teszik.
- [5] Az indítványozó tanács álláspontja ezzel szemben az, hogy az ingatlan birtokbaadása iránti perben a bérlő alperes egyedül abban az esetben védekezhet a felmondás jogellenességével, ha magával a felperessel állt bérleti jogviszonyban, és a felmondás jogát a felperes gyakorolta.
- [6] Az indítványozó a Kúria Pfv.22.237/2016/13. számú határozatában kifejtettekkel egyetértve – a keresetösségi jog fogalmának kiemelése mellett – hangsúlyozta, hogy amennyiben a tulajdonos egyes tulajdonosi

részjogosítványokat a vagyongazdálkodóknak átenged, a bérleti jogviszonyban a vagyongazdálkodó a bérbeadó. Ebből következően a bérbeadó joggyakorlásának – idetartozóan felmondásának – jogellenességével nem védekezhet a bérlő, ha a felmondás folytán megszűnt bérleti jogviszony miatt maga a birtoklásra jogosult tulajdonos követeli tőle a birtokot. A felmondás szabályszerűségét ugyanis a bérbeadóval szemben, a bérbeadó által indított kiürítési perben teheti vitássá. Álláspontjának alátámasztása körében az indítványozó a Kúria Pfv.21.648/2018/12. és Pfv.20.080/2020/5. számú határozataira is hivatkozott.

III.

- [7] A legfőbb ügyész a jogegységi indítványra adott nyilatkozatában úgy foglalt állást, hogy ha a vagyongazdálkodó saját nevében – és nem az önkormányzat képviselőjében – gyakorolta a felmondás jogát, úgy az önkormányzat által indított kiürítési per tárgya szerint a vizsgálandó jogviszonyt nem a korábbi bérleti szerződés alanyainak jogviszonya, hanem a tulajdonos önkormányzat és a jogalap nélküli birtokos közti jogviszony jelenti. Az önkormányzat nem alanya a korábbi bérleti szerződésnek, ezért az önkormányzat által anyagi jogi jogosultként kezdeményezett ingatlan-kiürítési perben hiányzik a felmondás jogellenességére vagy érvénytelenségére alapított anyagi jogi kifogás esetén az elbírálásához szükséges félazonosság. A kereset és a vele szemben felhozott anyagi jogi kifogás ténybeli alapjának azonossága önmagában nem teszi lehetővé a felmondás jogellenességének, illetve érvénytelenségének érdemi vizsgálatát.

IV.

- [8] A Jogegységi Tanács álláspontja az indítványban meghatározott elvi kérdéssel kapcsolatban a következő:
- [9] 1. Magyarország Alaptörvénye a 32. cikk (1) bekezdés e) pontjában a helyi önkormányzatok alapvető jogaként ismeri el a tulajdonosi joggyakorlást, amelynek érvényesülése törvényi keretekhez kötött. A tulajdonosi jogok teljességének megfelelően a helyi önkormányzatot is megilleti tehát tulajdonosként a birtoklás, a használat, a hasznok szedésének joga és a rendelkezési jog [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:21. §, 5:22. §, 5:30. §], ez utóbbira tartozóan az, hogy a dolog birtokának, használatának és hasznai szedésének jogát – törvényben meghatározottak szerint – másnak átengedje, és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost terhelik. Mindezt a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) a 107. §-ában maga is rögzíti, egyúttal kimondja, hogy a tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.
- [10] A hatályos szabályozói környezetben az önkormányzati vagyonnal kapcsolatosan a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.) határozza meg mindazokat az elveket és kereteket, amelyek között helyi önkormányzat a tulajdonával rendelkezhet, akár úgy, hogy arra vagyongazdálkodói jogot létesít. Az Nvt.-ben magadott elvek mentén az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás részletes szabályait pedig az Mötv. tartalmazza [Nvt. 16. § (1) bekezdés c) pont].
- [11] A helyi önkormányzatok vagyona köztulajdon, része a nemzeti vagyonnak, rendeltetésénél fogva az önkormányzatok feladatainak ellátását kell szolgálja. Önkormányzat a vagyonával a feladataihoz kötődően, felelős módon és rendeltetészerűen kell gazdálkodjon [Alaptörvény 32. cikk (6) bekezdés, 38. cikk (1) bekezdés, Nvt. 7. § (1) bekezdés]. A képviselő-testület a helyi önkormányzat tulajdonában lévő nemzeti vagyonra vagyongazdálkodói jogot – külön törvény rendelkezései szerint – az önkormányzati közfeladat egyidejű átadásához kapcsolódva létesíthet [Mötv. 109. § (1) bekezdés].
- [12] Az előzőkből következik, hogy miként a helyi önkormányzat tulajdonosi joggyakorlása, úgy a tulajdonosi részjogosítványok átengedésével létesíthető vagyongazdálkodói jog sem választható el az önkormányzat közfeladatainak teljesítésétől. A vagyongazdálkodói joghoz tapadó közfeladat meghatározója egyben a vagyongazdálkodói jogállás – későbbiekben részletezett – magánjogi differenciálásának: annak, hogy a vagyongazdálkodó a polgári jogban ismert bizományoséhoz hasonló pozícióba kerül a megbízó önkormányzattal, illetve a vele szerződő személyekkel.
- [13] A közfeladatok hatékonyabb ellátásához az erre intézményesített külön vagyongazdálkodói jog alkalmazása – közelebbről az, hogy a helyi önkormányzat a tulajdonában lévő korlátozottan forgalomképes, illetve forgalomképes vagyona tekintetében, a vagyon tulajdonát megtartva, a közfeladat ellátását más gazdálkodó szervezetre bízva, amellyel együtt a vagyongazdálkodó az elidegenítés és a megterhelés jogát leszámítva a tulajdonosi

jogok gyakorlására jogosulttá, egyben a tulajdonosi kötelezettségek teljesítésére kötelezetté válik – a 2005. évi XCII. törvény eredményeként vált elérhetővé helyi önkormányzat számára az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 80/A–80/B. §-aiban, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 105/A–105/D. §-aiban szabályozottak szerint. A vagyonkezelői jog létesítése alól azonban a jogalkotó ekkor még kivette az önkormányzatok tulajdonában lévő, bérbeadás céljára szolgáló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek ingatlankezelését.

- [14] Az Nvt. szabályozási keretei között a vagyonkezelői jog az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon használatának egyik formája, amelyet a törvény lényegében a nemzeti vagyont terhelő korlátolt dologi jogként fog fel. Az Nvt. 11. § (8) bekezdése a vagyonkezelő jogállását úgy definiálja, hogy a vagyonkezelőt – a vagyonkezelői jogot főszabály szerint létrehozó vagyonkezelői szerződés, illetve jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az a)–e) pontokban kiemelt kivételektől eltekintve egyaránt megilletik a tulajdonos jogai, és terhelik egyúttal a tulajdonos kötelezettségei. Ilyen törvényben nevesített kivétel, hogy a vagyonkezelő a vagyont nem idegenítheti el, nem terhelheti meg és nem adhatja biztosítéskül, nem létesíthet a vagynon osztott tulajdont, a vagyonkezelői jogot harmadik személyre (költségvetési szervek kivételével) nem ruházhatja át és nem terhelheti meg, valamint főszabály szerint nem adhat a vagyron hatósági vagy bírósági eljárásban polgári jogi igényt megalapító, illetve eldöntő tulajdonosi hozzájárulást. A vagyonkezelőt – ahogy az az Nvt. 11. §-a mellett a törvény értelmező rendelkezéseiből, különösen a tulajdonosi joggyakorló, a nemzeti vagyon használója, valamint a működtetés és a hasznosítás fogalom-meghatározó szabályaiból [3. § (1) bekezdés 4., 10., 11., 17. pontok] kitűnik – a tulajdonosi részjogosítványok (Ptk. 5:21. §, 5:22. §, 5:30. §) jelentős része megilleti: jogosult az átvett nemzeti vagyon birtoklására, használatára és hasznainak szedésére, jogosult ezen felül a hasznosításra is, vagyis arra, hogy a nemzeti vagyon birtoklásának, használatának és hasznai szedésének jogát bármely, a vagyonkezelésbe adástól és a hasznélvezeti jog alapításától eltérő jogcímen másnak átengedje. A tulajdonost megillető rendelkezési jog további részeleleit – azaz a tulajdonos arra vonatkozó jogát, hogy a dolgot biztosítéskül adja vagy más módon megterhelje, továbbá hogy a tulajdonjogát másra átruhazza – a vagyonkezelői jog létesítése nem érinti: e részjogosítványok a vagyonkezelői jog létesítésével is a tulajdonosnál maradnak.
- [15] Helyi önkormányzat tulajdonában álló ingatlanra létesített vagyonkezelői jogot és jogosultjának személyét az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető jogként szabályozza [16. § (1) bekezdés a) pont].
- [16] A vagyonkezelői jog lehetséges alanyait a 2012. január 1-jét követően kötött vagyonkezelési szerződések tekintetében az Nvt. igen szűk körre korlátozza, szabályát az Mötv. tovább szigorítja: önkormányzati lakóépületre és vegyes rendeltetésű épületre, társasházban lévő önkormányzati lakásra és nem lakás céljára szolgáló helyiségre kizárólag a helyi önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezettel, vagy annak 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezet számára létesíthető egyedül vagyonkezelői jog [Nvt. 3. § (1) bekezdés 19. pont b) pont, 11. § (1) bekezdés, Mötv. 109. § (1) bekezdés]. Az Nvt. 17. § (1) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés alapján ugyanakkor jogosultak maradtak a nemzeti vagyon, így az önkormányzati ingatlanok további kezelésére az Nvt. hatálybalépését megelőzően kötött vagyonkezelési szerződések szerinti vagyonkezelők, de csak szerződéseik eredeti időtartamára, illetve amíg szerződésüket a tulajdonosi joggyakorló fel nem mondja.
- [17] 2. Amennyiben helyi önkormányzat az önkormányzati tulajdonban lévő lakóépület, vegyes rendeltetésű, nem lakás céljára szolgáló épület, illetve a bennük lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek (a továbbiakban: ingatlanok) kezelését nem a képviselő-testületen és szervein (Mötv. 107. §) keresztül valósítja meg, hanem a közfeladat ellátására önálló jogi személyiséggel bíró gazdálkodó szervezetet (korábban még költségvetési szervet) alapít, és részére önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanokat hasznosításra átad, a vagyonkezelő a részére átengedett tulajdonosi részjogosítványok alapján harmadik személyekkel szemben – hasonlóan a bizományos Ptk.-ban szabályozott jogállásához [Ptk. 6:281. §, 6:282. § (1) bekezdés] – az önkormányzat érdekében ugyan, de nem az önkormányzat képviseletében, hanem saját nevében jár el. A vagyonkezelő jognyilatkozatainak eredményeként harmadik személyekkel szemben maga a vagyonkezelő válik jogosítottá és kötelezetté. A vagyonkezelési szerződés alapján önkormányzati ingatlanra kötött bérleti szerződés magát a vagyonkezelőt jogosítja és kötelezi bérbeadóként a vagyonkezelővel szerződő bérlővel szemben [Ptk. 6:331. § (1) bekezdés].
- [18] A vagyonkezelő által kötött bérleti szerződés alapján a bérlő jogosult a bérbbe vett önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan használatára és birtoklására [Ptk. 6:331. § (1) bekezdés, 6:333. § (1) bekezdés], a bérlet tárgyát csak a bérleti szerződés megszűnése után köteles visszaszolgáltatni a bérbeadónak [Ptk. 6:341. § (2) bekezdés, a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Lakástv.) 17. § (1) bekezdés].

- [19] A vagyonkezelői jog létesítésével, majd a vagyonkezelő által ezt követően kötött bérleti szerződés eredményeként az adott önkormányzati ingatlan feletti fizikai uralom és a jogi értelemben vett birtok elválik egymástól. Egyszerre minősül birtokosnak az ingatlant ténylegesen hatalmában tartó bérlő, és vele együtt mindazok, akiktől a bérlő a birtokát közvetve vagy közvetlenül származtatja, vagyis a tulajdonos önkormányzat és a bérbeadó vagyonkezelő is (többes birtok).
- [20] Birtokvédelem többes birtok esetén a birtokosok mindegyikét megilleti: a kívülről jövő háborítás ellen jogosultak külön fellépni, egymással szemben pedig birtoklásuk jogcíme szerint részesülnek védelemben. Többes birtok esetén az egyes birtokosok a dolog birtoka iránt mind egymással, mind kívülről szemben önállóan érvényesíthetnek igényt.
- [21] A bérlőt a bérleti szerződés hatálya alatt így, a Ptk. 5:5. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően származtatott birtoka alapján nemcsak a vele szerződő bérbeadóval, de mindenki mással, magával a tulajdonos önkormányzattal szemben is jogvédelem illeti meg.
- [22] 3. A jogalap nélküli birtoklás intézménye (Ptk. 5:9. §) akkor biztosít igényt a birtoklásra jogosult – legyen az akár a tulajdonos (Ptk. 5:1. §) – számára a dolog kiadása iránt, ha más személy a dolgot erre jogosító jogcím nélkül tartja birtokában. Nem csak az az eset tartozik ide, ha a dolgot magánál tartó személy eleve, tehát a birtok megszerzésétől fogva nem rendelkezett kellő jogalappal a birtoklásra, hanem az is, ha a birtokláshoz való joga csak később, a birtoklás jogcímét korábban megalapozó szerződés megszűnésével szűnt meg.
- [23] Jogalap nélkül van a dolog birtokában, és emiatt köteles a dolgot a birtoklásra jogosultnak kiadni, akit a birtoklásra sem tulajdonjoga, sem egyéb – jogszabályon vagy szerződésen alapuló – jogcím nem jogosít fel.
- [24] A tulajdonos önkormányzat azzal a bérlővel szemben, aki az önkormányzati ingatlant a vagyonkezelővel kötött bérleti szerződés alapján tartja birtokában, mindaddig nem léphet fel a dolog birtokbaadása iránt, amíg a bérleti szerződés megszűnésével meg nem szűnik a bérlő joga az ingatlan birtokban tartására.
- [25] 4. A felmondás alapvető joghatása, hogy a szerződést megszünteti [Ptk. 6:213. § (1) bekezdés]. A jogszerű felmondás eredményeként a bérlőnek a bérleti szerződésen alapuló használati joga megszűnik, a dolgot a bérbeadónak visszaadni köteles [Ptk. 6:341. § (2) bekezdés, Lakástv. 17. § (1) bekezdés].
- [26] A bérlő szerződésszegése miatt a jogviszony bérbeadó általi felmondását a Lakástv. kötelező alakisághoz, illetve az egyes felmondási okokhoz szabott előzetes eljáráshoz köti. A Lakástv. 25. §-ában foglalt rendelkezések a bérlő felmondást megelőző felszólítását, a felmondás alakiságát és megtételének idejét tekintve egyaránt kogens jellegűek (Legfelsőbb Bíróság Pfv.21.444/1999/8., Pfv.20.100/2004/7., Pfv.20.710/2007/3., Pfv.20.219/2011/6., Kúria Pfv.20.990/2020/4.). Ebből következően – habár a bírói gyakorlatban a jogi minősítés körében a felmondás jogszerűtlensége és érvénytelensége is előfordul – a törvényben előírt írásbeli alak vagy a kötelező tartalmi kellékek hiánya, de a határidők elmulasztása egyformán érvénytelenné teszi a bérleti szerződés felmondását. Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye, hogy az érvénytelen jognyilatkozathoz nem fűződik a fél által elérni kívánt joghatás: az érvénytelen felmondás a bérleti szerződést nem szünteti meg [Ptk. 6:108. § (1) bekezdés; 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2. pont]. A lakbérhátralékra, avagy a bérlő szerződésben vállalt vagy jogszabályban előírt kötelezettségének elmulasztására, egyéb szerződésszegésre vagy jogszabályba ütköző magatartásra alapított felmondást jogszerűtlenné teszi továbbá, amennyiben a felmondásban megjelölt indok nem áll fenn, miáltal a felmondás nem tekinthető alaposnak (Legfelsőbb Bíróság Pfv.21.514/2010/6.).
- [27] Amennyiben a bérbeadó nem jogszerű felmondással zárja le a bérleti jogviszonyt, és kifejezi, hogy a szerződést teljesíteni nem kívánja, az részéről a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásának minősül, amelyre a Ptk. 6:183. §-a lehetővé teszi a bérlő számára, hogy válasszon a késedelem és a szolgáltatás lehetetlenné válásának következményei között. Amennyiben a bérlő a késedelem következményeit választja, az – a teljesítés lehetetlenné válásával (Ptk. 6:179. §) ellentétben – nem vezet a bérleti szerződés megszűnéséhez: a bérlő ez esetben a Ptk. 6:154. § (1) bekezdése szerint kérheti a teljesítést, és tarthatja magát a bérleti szerződés teljesítéséhez.
- [28] Ha a bérlő vitatja a felmondás jogszerűségét, érvényességét, és a felmondást nem fogadja el, emiatt a bérlet tárgyát önként nem szolgáltatja vissza, visszaadási kötelezettsége kizárólag bírósági úton kényszeríthető ki. A bérbeadó egyedül ingatlanküirtési perben érheti el, hogy részére a bérlő a bérleti szerződés felmondását követően a bérbeadott ingatlant visszaszolgáltassa. A bíróság ebben a perben bírálja el a felmondás jogszerűségét (Legfelsőbb Bíróság Pfv.22.611/2000/4., Pfv.22.816/2001/10., Pfv.21.400/2006/3., Pfv.20.710/2007/3., Pfv.20.219/2011/6., Kúria Pfv.20.273/2015/3.).
- [29] A bérlő a számára sérelmes felmondás joghatásának elhárításához kötelezően nem kell pert indítson a felmondás jogszerűtlenségének vagy érvénytelenségének megállapítására: a bérbeadó által ellene indított ingatlanküirtési perben álláspontját alperesi pozícióból védekezés keretében felhozhatja. Ebből következik, hogy a bérlő a vele

- szemben megindított ingatlankiürítési perben a bérbeadó keresetével szemben védekezésként felhozható igényét nem érvényesítheti önálló megállapítási keresetként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. § (3) bekezdése alapján, mivel nem társítható hozzá a megállapítási keresetet megalapozó jogmegóvási szükséglet.
- [30] Abban az esetben viszont, ha a bérbeadó az ingatlan visszaszolgáltatása iránt nem kezdeményez pert a bérlővel szemben, a bérleti szerződés megszűnésével járó jogkövetkezmények elhárításához igazoltnak tekinthető a bérlő jogi érdeke abban, hogy megállapítási keresettel kérje a bérbeadóval szemben az általa közölt felmondás érvénytelenségének, jogszerűtlenségének kimondását.
- [31] 5. A helyi önkormányzat által tulajdonosként indított ingatlankiürítési perben a felperes az érvényesített jogát szükségszerűen kettős jogállítással határozza meg (individualizálja): jogállítása egyfelől, hogy az alperes birtokláshoz való joga a vagyonkezelő által közölt felmondás eredményeként megszűnt, ezért az alperes az ingatlant tovább a birtokában tartani nem jogosult; további jogállítása pedig az, hogy a felperes tulajdonosként jogszerűen tart igényt az ingatlan birtokára. Keresetével ugyanis az önkormányzat azt az alanyi jogot érvényesíti [Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pont, 170. § (2) bekezdés b) pont], amelyet számára a Ptk. 5:9. §-a a jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint arra az esetre biztosít, ha a felperes a kiadni kért ingatlan jogszerű birtokosának minősül, és az alperes – eleve hiányzó, avagy a birtokláshoz való joga későbbi megszűnése miatt – nem jogosult birtokában tartani a kiadni kért ingatlant.
- [32] Az alperes érdemi ellenkérelme a keresetlevél érdemi részének „tükörnyilatkozata”, ahogy az a Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pontjában írt értelmező rendelkezésből és az írásbeli ellenkérelem érdemi részével szemben érdemi védekezés esetére megfogalmazott tartalmi követelmény szabályából [Pp. 199. § (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontok] kitűnik. A keresettel szemben védekezésként felhozható anyagi jogi kifogás a keresettel érvényesített joggal, vagyis a felperes jogállításával szemben az alperes jogállítása, amelyhez a jogalap megjelölésén túl hozzátartozik az alperesnek a keresetlevél érdemi részében előadottakra vonatkozó vitató és cáfoló nyilatkozata.
- [33] Az anyagi jogi kifogás a kereset tárgyához (a keresettel érvényesített joghoz) – és nem a felperes személyéhez – kapcsolt jogintézmény: érdemi védekezése keretében az alperes a jogállítást a keresettel érvényesített jog mibenlétéhez és elemeihez igazodóan kell megtegye, úgy, hogy saját jogállítása a felperes jogállításának megfeleltethető és azt végső soron kimerítő, ezáltal magát a keresetet kioltó legyen.
- [34] Helyi önkormányzat által tulajdonosként indított ingatlankiürítési perben a felperes jogállításának megfeleltethető – ezáltal az anyagi jogi kifogás intézményének [Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pont] is megfelel – az alperes arra vonatkozó jogállítása, hogy a vele bérbeadóként szerződő vagyonkezelő felmondása, annak jogszerűsége vagy érvénytelensége miatt nem szüntette meg az alperes bérleti szerződését, miáltal bérlőként jogosult az ingatlan birtoklására.
- [35] 6. Polgári perben alperesi pozícióból felhozható kifogás tehát az alperes védekezésének olyan lehetséges eszköze, amely létében és terjedelmében egyaránt igazodik a felperes keresetéhez: a bíróság ítéletében megjelenő eredménye soha nem lehet több, mint a kereset elutasítása.
- [36] Az alperes védekezésként felhozható kifogás, még ha érvénytelenségi jellegű is, a kereset tárgyát természeténél fogva nem téríti el.
- [37] A jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint kezdeményezett perben az önkormányzat keresetével szemben előterjesztett kifogás eredményeként sem kéri az alperes a bíróság döntését a számára sérelmes felmondás bérleti jogviszonyt érintő jogkövetkezményeinek elhárítására. A kifogás – perjogi természetének megfelelően – ez esetben is illeszkedik a keresethez, azon sem tárgyi, sem személyi értelemben nem mutat túl.
- [38] Az előzőek mellett figyelembevéve azt is, hogy többes birtok sem vezet az egyes birtoklásra jogosultak között olyan közös – emellett egységes és oszthatatlan – jogközösséghez, amely egységes elbírálást igényelne, nem merül fel a bérbeadó vagyonkezelő kötelező perbenállása (Pp. 36. §) az önkormányzat által tulajdonosként indított ingatlankiürítési perrel összefüggésben.
- [39] Az a körülmény, hogy az önkormányzat által kezdeményezett ingatlankiürítési perben az ítélet anyagi jogereje keresetnek helytadó döntés esetén – a bérlőt terhelő visszaszolgáltatási kötelezettségen keresztül – kihat a perben nem álló vagyonkezelő és a bérlő bérleti jogviszonyára, a bérbeadó részéről a perbe való beavatkozást alapozhatja meg az önálló beavatkozó jogállása szerint [Pp. 44. § (5) bekezdés], kényszerű pertársasághoz (Pp. 36. §) nem vezet.
- [40] 7. Amennyiben helyi önkormányzat a tulajdonában álló ingatlan kiürítése iránt a jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint indít pert az ingatlanra a vagyonkezelő által kötött bérleti szerződés felmondását követően, az alperes érdemi ellenkérelmében előadott hivatkozását arra, hogy az ingatlanra vele kötött bérleti szerződés felmondása

érvénytelen vagy jogellenes, emiatt birtoklásának a bérleti szerződésen alapuló, fennálló jogcíme van, érdemben kell elbírálni. Az alperes kifogásának érdemi vizsgálata pusztán a bérleti szerződés alanyi körére tekintettel, a bérbeadó perbenállásának hiánya miatt nem hárítható el.

- [41] Az adott ingatlankiürítési perben az alperes birtoklását megalapozó bérleti szerződés felmondása tekintetében nem a perben nem álló vagyonkezelőt megillető jogról, hanem a felmondásnak a peres feleket és kettejük jogviszonyát érintő joghatásáról kell állást foglalnia a bíróságnak: végső soron arról, hogy a felmondásnak tulajdonítható joghatás hiányában, a bérleti szerződés hatálya miatt rendelkezik-e az alperes, avagy sem kellő joggal a kiadni kért ingatlan birtoklására.
- [42] 8. Az előzőekben kifejtettek – a vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezések lényegében azonos szabályozási tartalmára tekintettel – megfelelően irányadók egyben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régii Ptk.) és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régii Pp.) hatálya alá tartozó jogviták elbírálása során.
- [43] 9. A Kúria Pfv.22.237/2016/13. és Pfv.20.080/2020/5. számú határozatai, valamint a hozzájuk hasonló, az előzőekben kifejtettektől viszont eltérő tartalmú határozatok a továbbiakban nem hivatkozhatók kötelező erejű határozatként.

V.

- [44] A kifejtett indokokra figyelemmel a Jogegységi Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, valamint 40. § (1) és (2) bekezdése alapján a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása [Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (3) bekezdés] érdekében, a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. Határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdésében írtak folytán a Magyar Közlönyben, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2022. február 28.

Dr. Varga Zs. András s.k.
a Jogegységi Tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

Dr. Csesznok Judit Anna s.k.
bíró

Dr. Hajdu Edit s.k.
bíró

Dr. Madarász Anna s.k.
bíró

Dr. Puskás Péter s.k.
bíró

Dr. Varga Zs. András s.k.
a Jogegységi Tanács elnöke
az aláírásban akadályozott
Dr. Szabó Klára
bíró helyett

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.049/2021/4. számú határozata

Az ügy száma: Köf.5.049/2021/4.

A tanács tagja: Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Horváth Tamás bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

Az indítványozó: Pest Megyei Kormányhivatal (...)

Az indítványozó képviselője: Dr. Danka Ferenc jogi szakvizsgával rendelkező kormánytisztviselő

Az érintett önkormányzat: Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat (...)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a Nagykovácsi Nagyközség területén súlykorlátozáshoz kötött behajtás rendjéről szóló 16/2016. (IX. 23.) önkormányzati rendelete 2. § (5) bekezdése, 4. § (3) bekezdésének „A behajtás napjára vonatkozó kérelem esetében a számított díj kétszeres összege fizetendő.” mondata, 4. § (5)–(7) bekezdései, 6. §-a, 2. melléklete, és 3. mellékletének „Az engedély kiadását követően a határozatban megállapított közterület-használati díjat az engedélyesnek a közterület tényleges használatára tekintet nélkül meg kell fizetni!” mondata, valamint a „Kérelemhez csatolandó” részének „A befizetett csekk, az átutalási bizonylat másolatát” és „A korlátozott forgalmi övezetbe történő behajtási engedély díját a 16/2016. (IX. 23.) számú önkormányzati rendelet mellékletében meghatározott díjtételek alapján kell megfizetni!” mondata más jogszabályba ütközik, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a Nagykovácsi Nagyközség területén súlykorlátozáshoz kötött behajtás rendjéről szóló 16/2016. (IX. 23.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) a súlykorlátozással érintett önkormányzati utakra az Ör. tárgyi hatálya alá tartozó járművekkel történő behajtást az önkormányzat által kiadott engedélyhez, az engedély kiadását pedig díjfizetéshez köti. Az Ör. 2. § (5) bekezdése a díjfizetés alóli mentességi szabályt tartalmaz, a 4. § (3) bekezdése ún. sürgősségi díjat szabályoz, a 4. § (5)–(7) bekezdései a díj megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket részletezik, a 6. §-a pedig a díjból származó bevétel felhasználásának célhoz kötöttségére vonatkozik. A díjtételeket az Ör. 2. melléklete, a kérelem formanyomtatványát a 3. melléklet tartalmazza.
- [2] Az Ör. fent megjelölt rendelkezései tekintetében az indítványozó 2021. augusztus 27. napján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívással élt. A törvényességi felhívás szerint a Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősíti a helyi közutak és tartozékaik kialakítását és fenntartását. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja a települési önkormányzatot jelöli ki a helyi közutak kezelőjének. A Kkt. rendelkezik a közút kezelőjének feladatairól, meghatározza a közútkezelői intézmény tartalmát, a helyi önkormányzatot ugyanakkor nem hatalmazza fel arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára, mely a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában semmisítette meg az útfenntartási hozzájárulási díj fizetésére vonatkozó kötelezettséget előíró önkormányzati rendeleti előírást.
- [3] Az érintett önkormányzat polgármestere – a törvényes állapot helyreállítására adott 60 napos, majd 30 nappal meghosszabbított határidőn belül – 2021. november 23-án a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás

(TFÍK) rendszerbe feltöltött levelében arról tájékoztatta az indítványozót, hogy az önkormányzat polgármestere a tárgyi díjfizetési kötelezettséggel összefüggésben további egyeztetéseket folytat az érintett önkormányzatokkal.

Az indítvány és az önkormányzat védirata

- [4] A fenti előzmények után az indítványozó PE/030/01177-6/2021. számon kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. behajtási díjra vonatkozó rendelkezései más jogszabályba ütközésének megállapítását és megsemmisítését.
- [5] Az indítványban a törvényességi felhívásban kifejtetteket ismételte meg. Az Mötv. és a Kkt. fenti rendelkezéseire hivatkozva hangsúlyozta, hogy nincs olyan törvényi előírás, amely a helyi önkormányzatot felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, illetve annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott továbbá a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára. Előadta, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stv.) 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékért megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, a Kkt. pedig nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért történő díjmegállapításra, így az Ör. díjfizetésre vonatkozó rendelkezései jogszabálysértőek.
- [6] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [7] Az érintett önkormányzat védiratot nem terjesztett elő.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [8] Az indítvány megalapozott.
- [9] Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezései a következők:
- „2. § (5) Azon gépjárművekre, amelyek az Önkormányzat beruházásainak megvalósítása céljából kívánnak a korlátozott forgalmi övezetbe behajtani, nem kell behajtási díjat fizetni, de behajtási engedélyt ezekre a gépjárművekre is meg kell kérni.
4. § (3) Kivételesen sürgős esetben az engedély 3 munkanapon belül is kérhető. A behajtás napjára vonatkozó kérelem esetében a számított díj kétszeres összege fizetendő. A hivatali munkaidőn túl beérkezett kérelem a következő munkanapon érkezettnek minősül.
- (5) A behajtási engedély térítési díjának mértékét a 2. számú melléklet tartalmazza.
- (6) A behajtási engedély a meghatározott díj befizetésének igazolásával adható ki. A díjat a Kérelmező az engedély kiadása előtt, egy összegben köteles megfizetni. A befizetés történhet a költségvetési számlára átutalással, illetve csekken.
- (7) Nagykövácsi Nagyközség közigazgatási területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozók esetén a közúthasználat tárgyévire vonatkozó éves díja a 2. számú mellékletben megállapított összeg 25%-a abban az esetben, ha a vállalkozónak nincsen helyi adó tartozása.
6. § A behajtási engedélyre befizetett összeget a település helyi közútjainak építésére, fenntartására és üzemeltetésére kell fordítani.

2. melléklet A közúti behajtási engedélyhez kapcsolódó térítési díj táblázat

Napi behajtási engedélyeknél		
Össztömeg	alapdíj	A behajtás napjára történő igénylés esetén a díjtétel
3,5 tonnától – 7,49 tonnáig (ez az össztömeg kizárólag a 3,5 tonna feletti behajtási tilalom esetében számítható)	250 Ft/tonna	500 Ft/tonna
7,5 tonnától – 12 tonnáig	300 Ft/tonna	600 Ft/tonna
12,01 tonnától – 25 tonnáig	400 Ft/tonna	800 Ft/tonna
25,01 tonnától – 40 tonnáig	500 Ft/tonna	1000 Ft/tonna

Éves behajtási engedélyeknél

Összsúly	díj
7,5 tonnától – 12 tonnáig	80.000 Ft/gépjármű
12,01 tonnától – 25 tonnáig	100.000 Ft/gépjármű
25,01 tonnától – 40 tonnáig	120.000 Ft/gépjármű

A díjtétel számítása a forgalmi engedélyben szereplő össztömeget veszi alapul.

A táblázatban megjelölt összegek az Áfa összegét tartalmazzák.

3. melléklet

[...]

Az engedély kiadását követően a határozatban megállapított közterület-használati díjat az engedélyesnek a közterület tényleges használatára tekintet nélkül meg kell fizetni!

[...]

Kérelemhez csatolja:

A befizetett csekk, az átutalási bizonylat másolatát

[...]

A korlátozott forgalmi övezetbe történő behajtási engedély díját a 16/2016. (IX. 23.) számú önkormányzati rendelet mellékletében meghatározott díjtételek alapján kell megfizetni!"

- [10] Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.
- [11] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- [12] A Kúria Önkormányzati Tanácsa azonos tényállás és jogi szabályozás mellett hozott Köf.5029/2021/4., Köf.5.032/2021/3., Köf.5.033/2021/3., Köf.5.035/2021/5. és Köf.5.036/2021/4. számú határozataiban foglaltaktól nem kíván eltérni, az e döntésekben kifejtetteket a jelen ügyben is irányadónak tekinti a következők szerint.
- [13] Az indítvánnyal érintett díjfizetés az Ör. 4. § (6) bekezdése értelmében a behajtási engedély kiadásának feltétele, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa – hasonlóképpen, mint a fent hivatkozott ügyekben – először azt a kérdést vizsgálta, hogy jogosult-e az érintett önkormányzat a tulajdonában álló helyi közút használatát behajtási engedélyhez kötni.
- [14] A MötV 13. § (1) bekezdésének 2. pontja értelmében a helyi közúgyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen a településüzemeltetés, ezen belül pedig a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása.
- [15] A Kkt. 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja értelmében az út kezelője helyi közutak, a lakott területen lévő járda tekintetében a helyi önkormányzat vagy a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított költségvetési szerv, vagy olyan gazdálkodó szervezet, amelyben a helyi önkormányzat 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- [16] A közút kezelőjének a közúti közlekedéssel kapcsolatos feladatait a Kkt. 8. § (1) bekezdésének a) pontja szabályozza az önkormányzatokra is kiterjedő hatállyal. E rendelkezés szerint a feladatok közé tartozik 1. a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése; 2. a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása; 3. a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése. Mivel a helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, amelynek tartalmát a Kkt. határozza meg, az önkormányzati jogalkotó ezen törvényi keretek között alkothat szabályokat (Köf.5014/2012/8.). A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fent megjelölt határozatokkal egyezően állapítja meg, hogy az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez. Az engedélyezési rendszer törvényességét egyébként maga az indítványozó sem vitatta.
- [17] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezt követően vizsgálta azt a kérdést, hogy az érintett önkormányzat jogosult-e az engedély kiadását díjfizetéstől függővé tenni.
- [18] Az Stv. 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve, ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik. Az Stv. e rendelkezéséből következően, kifejezett törvényi felhatalmazás hiányában az érintett önkormányzat útfenntartási díjra vonatkozó fizetési kötelezettséget nem írhat elő.

- [19] Díjfizetési kötelezettség megállapítása tekintetében a Kkt. két területen ad felhatalmazást: díjfizetés (használati díj formájában) országos közutak közlekedési célú használata esetében írható elő (Kkt. 33/A. §–33/C. §), illetve a közutak nem közlekedési célú használatakor (Kkt. 37. §). Az előbbi esetben a felhatalmazás címzettje a kormány, illetve a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 33/B. §, Kkt. 48. § (3) bekezdés a) és g) pont], valamint a koncessziós társaság a közút koncesszió keretében történő üzemeltetése esetén [Kkt. 9/C. § (1) bekezdés]. A közutak nem közlekedési célú használata, illetve útcsatlakozás létesítése esetében a felhatalmazás címzettje a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 39. § (3) bekezdés]. Az út használatán alapuló díj megállapítására a Kkt. nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak, a helyi közutak tekintetében sem.
- [20] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása az Ör. szerinti díj megállapítására, ezért az Ör. erre vonatkozó szabályait a rendelkező rész szerint megsemmisítette. Az Ör. 2. § (5) bekezdésének „nem kell behajtási díjat fizetni” fordulata a díjfizetés alól biztosított mentességet azokra a gépjárművekre, amelyek az önkormányzat beruházásainak megvalósítása céljából kívánnak a korlátozott forgalmi övezetbe behajtani. Annak, hogy a behajtási engedélyt ezekre a gépjárművekre is meg kell kérni, nincs megkülönböztető tartalma, mert ez már önmagában az Ör. 2. § (2) bekezdésének és 3. § (2) bekezdésének szabályozásából következik. Ezért – a jogbiztonság integráns részét képező normavilágosság követelményére is figyelemmel – a Kúria az Ör. 2. § (5) bekezdése egészének megsemmisítéséről rendelkezett. A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.

Az döntés elvi tartalma

- [21] Törvénytörő az önkormányzati rendelet, ha úgy állapít meg díjfizetési kötelezettséget, hogy a törvény által kijelölt díjszedésre jogosultak között az önkormányzat nem szerepel.

Záró rész

- [22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (3) bekezdése alapján állapította meg.
- [23] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [24] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [25] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 22.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter sk. előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

Dr. Horváth Tamás sk. bíró

Dr. Varga Zs. András sk. bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.050/2021/4. számú határozata

A tanács tagjai: Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Dobó Viola bíró, Dr. Patyi András bíró

Az indítványozó: Pest Megyei Kormányhivatal
(1052 Budapest, Városház utca 7.)

Az indítványozó képviselője: Dr. Danka Ferenc jogtanácsos

Az érintett önkormányzat: Szentendre Város Önkormányzata
(2000 Szentendre, Városház tér 3.)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Tyukász Szabolcs egyéni ügyvéd
(Cím)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének a Szentendre védett és korlátozott forgalmú övezetek behajtási rendjének szabályozásáról szóló 2/2019. (I. 22.) önkormányzati rendelete 23. § (3)–(5) bekezdései más jogszabályba ütköznek, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti;
- a Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének a Szentendre védett és korlátozott forgalmú övezetek behajtási rendjének szabályozásáról szóló 2/2019. (I. 22.) önkormányzati rendelete 23. § (7) bekezdése vizsgálatára irányuló eljárást megszünteti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy a határozatát az érintett önkormányzat a kézbesítést követő nyolc napon belül az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás**A határozat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének a Szentendre védett és korlátozott forgalmú övezetek behajtási rendjéről szóló 2/2019. (I. 22.) Önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) a város területén a korlátozott forgalmú övezetbe, illetve a védett övezetbe történő behajtást hozzájáruláshoz kötötte, mely hozzájárulás kiadásának feltétele behajtási díj megfizetése volt. Az Ör. szabályozta továbbá a hozzájárulás nélküli, vagy attól eltérő behajtás esetén fizetendő „pótdíj” mértékét is.
- [2] Az Ör. fizetési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseivel szemben a Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdés első mondatában foglaltak alapján PE/030/01169-1/2021. ügyiratszámom törvényességi felhívással élt, felszólítva ebben az érintett önkormányzatot, hogy a törvényt sértést szüntesse meg, az Ör. fizetési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseit helyezze hatályon kívül.
- [3] A törvényességi felhívás szerint az Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősíti a helyi közutak és tartozékaik kialakítását és fenntartását. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja a települési önkormányzatot jelöli ki a helyi közutak kezelőjének. A Kkt. rendelkezik a közút kezelőjének feladatairól, meghatározza a közútkezelői intézmény tartalmát, a helyi önkormányzatot ugyanakkor nem hatalmazza fel arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételeért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára, mely a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában semmisítette meg az útfenntartási hozzájárulási díj fizetésére vonatkozó kötelezettséget előíró önkormányzati rendeleti előírást.
- [4] A törvényességi felhívásra tekintettel az érintett önkormányzat elfogadta a 40/2021. (XI. 22.) Önkormányzati rendeletet, mellyel az Ör. rendelkezéseit módosította és a törvényességi felhívásban foglalt rendelkezéseket az Ör. pótdíj kiszabását lehetővé tevő 23. § (3)–(5) bekezdései kivételével hatályon kívül helyezte.

Az indítvány és az önkormányzat védírata

- [5] A fenti előzmények után az indítványozó PE/030/01169-7/2021. számon kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. 23. § (3)–(5), valamint (7) bekezdése más jogszabályba ütközésének megállapítását és megsemmisítését.
- [6] Az indítványban megismételte a törvényességi felhívásban kifejtetteket és az Mötv. és a Kkt. rendelkezéseire hivatkozva hangsúlyozta, hogy nincs olyan törvényi előírás, amely a helyi önkormányzatot felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, illetve annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Előadta, hogy e körben nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stv.) 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékért megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, a Kkt. pedig nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért díj megállapítására.
- [7] Az indítványozó az Ör. módosítására tekintettel kiemelte, hogy a pótdíj kiszabására irányuló rendelkezések hatályban maradtak, így a jogszabálysértés továbbra is fennáll, törvényi felhatalmazás hiányában az önkormányzat pótdíj megállapítására sem jogosult. A pótdíj kategóriája pedig – mint az alapidíj meg nem fizetésének jogkövetkezményeként előálló fizetési kötelezettség – önálló díjfizetési kategóriaként nem értelmezhető.
- [8] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése szerint az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [9] Az érintett önkormányzat védíratában az indítványt elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakat 2021. november 17. napján tartott Képviselő-testületi ülésen megtárgyalta és elfogadva az abban leírtakat az Ör. rendelkezéseit a 23. § (3)–(5) bekezdés kivételével hatályon kívül helyezte, így hatályon kívül helyezte az indítványban szereplő 23. § (7) bekezdést is.
- [10] Az érintett önkormányzat szerint továbbá a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.014/2012/8. számú határozata alapján az önkormányzat a törvényi keretek között a helyi közutak fenntartása és üzemeltetése körében a közút használatát – meghatározott, jellemzően belvárosi, műemléki környezetben található közutak, illetve korábban üdülő területen fekvő nagy terhelést nem tűró utak esetében – engedélyhez kötheti. Ezzel a lehetőséggel továbbra is élni kíván, az engedély, mint jogi fogalom pedig, magában hordozza azt, hogy annak hiányában, vagy az attól eltérően végzett cselekmény valamilyen szankciót von maga után. Így amennyiben az Ör. 23. § (3)–(5) bekezdését is hatályon kívül helyezte volna, azzal értelmetlenné tenné az egész engedélyezési eljárást, az utak engedély nélküli használata, az oda engedély nélkül történő behajtás szankció nélkül maradna. Az álláspontja szerint a szankció meghatározására az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése eredeti jogalkotási hatáskört biztosít az önkormányzatok részére.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [11] Az indítvány az alábbiak szerint részben megalapozott.
- [12] A Kp. normakontrollra vonatkozó szabályai szerint hatályon kívül helyezett önkormányzati rendelet vizsgálatára csak konkrét normakontroll eljárásban – a Kp. 144. §-a alapján –, bírói kezdeményezésre van lehetőség. Az absztrakt normakontroll eljárásban, azaz kormányhivatali vagy alapvető jogok biztosa kezdeményezésre a Kúria csak hatályos önkormányzati rendeletet vizsgálhat. Ez utóbbi esetben a más jogszabályba ütközés megállapításának jogkövetkezménye a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendelet, vagy annak törvénysértő rendelkezése megsemmisítése. Amennyiben absztrakt normakontroll hatáskörben az eljárás megindítását követően az önkormányzat hatályon kívül helyezi az önkormányzati rendeletet vagy rendelkezést, úgy a Kp. 140. § (1) bekezdése alapján, a 139. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, 81. § (1) bekezdés g) pontja szerint az eljárás megszüntetésének van helye.
- [13] Mindebből következően, ha az absztrakt normakontroll hatáskörben benyújtott indítvány olyan önkormányzati rendelet vagy rendelkezés vizsgálatára irányul, amely már az eljárás megindítását megelőzően hatályát veszítette, úgy az indítványozót – mivel hatályon kívül helyezett rendelet vizsgálatát csak bíró kezdeményezheti – úgy kell tekinteni, mint aki az eljárás kezdeményezésére nem jogosult. A Kp. 139. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 48. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bíróság a keresetlevelet [normakontroll eljárásban a Kp. 140. § (1) bekezdése alapján az indítványt] visszautasítja, ha a pert nem a jogszabályban erre feljogosított személy indítja. (Köf. 5027/2019/9.)

- [14] A Kp. 45. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az indítvány visszautasításának a keresetlevél (indítvány) bírósághoz érkezését követő nyolc napon belül van lehetőség. Ezt követően – ha a Kp. 48. § (1) bekezdés a)–i) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye – a bíróság a normakontroll eljárásban is alkalmazandó Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszünteti.
- [15] Mivel az érintett önkormányzat a 40/2021. (XI. 22.) önkormányzati rendelete 2. § i) pontjával az Ör. 23. § (7) bekezdését hatályon kívül helyezte, ezért a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján az indítványt visszautasításának lett volna helye, azonban a Kp. 45. § (1) bekezdésben jelölt határidő már eltelt, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást az indítvány ezen bekezdés más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló része tekintetében megszüntette.
- [16] Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.
- [17] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- [18] Az Ör. indítvánnyal érintett hatályos rendelkezései a következők:
23. § (3) A korlátozott forgalmú valamint a védett és korlátozott forgalmú övezetbe történő, hozzájárulás nélküli vagy hozzájárulástól eltérő behajtás esetén
a) első alkalommal a jármű üzemeltetője az észlelés napjára 30 000 Ft összegű pótdíjat,
b) amennyiben a jármű üzemeltetője az a) pont szerinti pótdíj megállapításáról szóló értesítés átvételét követően ismételten hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően behajt a korlátozott forgalmú övezetbe, az észlelés napjára 50 000 Ft mértékű pótdíjat,
c) minden további esetben 100 000 Ft pótdíjat köteles fizetni.
(4) A védett övezetbe történő, hozzájárulás nélküli vagy attól eltérő behajtás vagy várakozás esetén
a) első alkalommal a jármű üzemeltetője az észlelés napjára 10 000 Ft összegű pótdíjat,
b) amennyiben a jármű üzemeltetője az a) pont szerinti pótdíj megállapításáról szóló értesítés átvételét követően ismételten hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően behajt vagy várakozik a védett övezetben, az észlelés napjára 20 000 Ft mértékű pótdíjat,
c) minden további esetben 30 000 Ft pótdíjat köteles fizetni.
(5) A (3) és (4) bekezdésben foglalt alkalmazása során az ismétlődés vizsgálatakor az első korlátozott forgalmú, vagy védett és korlátozott forgalmú övezetbe történő, hozzájárulás nélküli vagy attól eltérő behajtás naptári évében és az azt követő naptári évben történt hozzájárulás nélküli vagy attól eltérő behajtásokat kell figyelembe venni.
- [19] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy hasonló tényállás és jogi szabályozás mellett több határozatot hozott (például: Köf.5.029/2021/4., Köf.5.033/2021/3., Köf.5.032/2021/3., Köf.5.042/2021/6.). Ezen határozatoktól jelen ügyben sem kíván eltérni, ezekben a döntésekben foglaltakat a jelen ügyben is irányadónak tekinti a következők szerint.
- [20] A Kúria Önkormányzati Tanácsa hivatkozott döntésekben – a Köf.5.014/2012/8. számú határozatban foglaltakhoz hasonlóan – megállapította, hogy az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 2. pontja, valamint a Kkt. 8. § (1) bekezdésének a) pontja és 33. § (1) bekezdés b) pontjában bb) alpontja alapján az önkormányzatok a közutak fenntartását közfeladatként látják el. Mivel a helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, amelynek tartalmát a Kkt. határozza meg, az önkormányzati jogalkotó ezen törvényi keretek között alkothat szabályokat. Minderre tekintettel az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében a közút használatát engedélyhez kötheti.
- [21] A Kúria Önkormányzati Tanácsának hasonló ügyekben kialakított gyakorlata szerint a közút használatáért a helyi önkormányzat, figyelemmel az Stv. 29. § (1) bekezdésében foglaltakra, valamint a Kkt. 33/A.–33/C. §-ban foglaltakra díjfizetési kötelezettséget nem írhat elő.
- [22] Az érintett önkormányzat érvelése szerint az Ör. 23. § (3)–(5) bekezdésében előírt pótdíj fizetési kötelezettség nem a közút használatának ellenértéke, hanem az engedély nélküli vagy attól eltérő használat szankciója.
- [23] Az Ör. 2. § 1. pontja szerint korlátozott forgalmú közút a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. § (1) bekezdés r) pontjában meghatározott módon kijelölt olyan közút, ahová a jelzőtáblán megjelölt megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó tehergépkocsival, vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos.

- [24] Az Ör. 2. § 2. pontja értelmében korlátozott forgalmú övezet a KRESZ 14. § (1) bekezdés z/2. pontjában meghatározott módon kijelölt és e rendelet 1. mellékletében szereplő olyan területek, ahol a jelzőtáblán megjelölt, megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó tehergépkocsival, vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel közlekedni tilos.
- [25] Az Ör. 2. § 4. pontja kimondja, hogy a védett övezetek olyan – „mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és „kivéve engedéllyel” kiegészítő táblával védett – közforgalomtól elsődlegesen elzárt, és elsődlegesen a gyalogos forgalom részére fenntartott területek, ahová a behajtás, vagy ahová a behajtás, és ahol a várakozás kivételesen, díjmentesen vagy díjfizetés ellenében, csak külön hozzájárulás birtokában, és esetenként meghatározott időtartamon belül történhet.
- [26] A kifejtettekre tekintettel az Ör. szerinti korlátozott forgalmú közútra, korlátozott forgalmú övezetre, illetve védett övezetekbe történő behajtásra vonatkozó tilalmat a KRESZ 14. § (1) bekezdésében meghatározott jelzőtáblával kell megjelölni, ezen behajtási tilalmak megsértése a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályainak megszegését valósítja meg.
- [27] A szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése értelmében, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. § szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el. A (2) bekezdés kimondja továbbá, hogy a táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot. A Szabs. tv. 3. fejezete meghatározza a szabálysértés miatt alkalmazható jogkövetkezményeket.
- [28] A Kkt. 21. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel a behajtási tilalomra és a korlátozott övezetre (zóna) vonatkozó – külön jogszabályban meghatározott – egyes előírások betartásra kerüljenek.
- [29] A Kkt. 21. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy ha az (1) bekezdés f) pontja szerinti egyes előírásokat megszegik, az üzemben tartóval (járműszerelvény esetében a vontatást végző jármű üzemben tartójával), illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 10 000 forinttól 300 000 forintig, terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét a Kormány rendeletben határozza meg. Ehhez kapcsolódóan a Kkt. 48. § (3) bekezdés a) pontjának 20. és 21. pontja felhatalmazza a Kormányt, hogy a 21. §-ban meghatározott bírság kiszabására jogosult hatóság vagy hatóságok kijelölését, valamint az automatikus döntéshozatal feltételeit, illetve a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések körét, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése, valamint a jogosulatlan úthasználat esetén kiszabható bírságok összegét, a bírság kiszabásának részletes szabályait, valamint a beszedett bírság felhasználását rendeletben állapítsa meg.
- [30] A Kkt. felhatalmazása alapján alkotott a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről szóló 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. §-a és a 6. melléklete szerint a behajtási tilalomra és a korlátozott övezetre (zóna) vonatkozó előírások megszegése esetén a gépjármű üzemeltetője 30.000 forint bírságot köteles fizetni.
- [31] A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 9. § (2) bekezdése értelmében továbbá közigazgatási bírság kiszabására csak abban az esetben van lehetőség, amennyiben törvény vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendelet a bírság kiszabását lehetővé teszi, tehát ebben a körben önkormányzati rendelet megalkotására csak kifejezett törvényi felhatalmazás alapján kerülhet sor.
- [32] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a kifejtettek alapján megállapította, hogy bár az érintett önkormányzat ugyan helytállóan hivatkozott arra, hogy az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon behajtás szankcionálásnak elmaradása az engedélyezés rendszerét és intézményét értelmetlenné tenné, azonban ez a körülmény – különös tekintettel a szankció törvényi szintű rendezésére – az önkormányzat számára a szankció meghatározása tárgyában a rendeleti jogalkotásra felhatalmazást nem ad.
- [33] A behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése Szabs. tv. által szankcionált a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértésnek minősül, melynek megvalósulása esetén a szabálysértési hatóság, illetve a közterület-felügyelő járhat el szabálysértési eljárásban, illetve a Kkt. 21. § (2) bekezdése szerint közigazgatási bírság kiszabásának lehet helye.
- [34] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása a védett és korlátozott forgalmú övezetekbe történő behajtási szabályok megszegésének szankcionálására és az nem is tekinthető eredeti jogalkotói hatáskörben rendezhető tárgykörnek, ezért az Ör. 23. § (3)–(5) bekezdéseit a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette. A Kp. 146. §

(3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.

A döntés elvi tartalma

[35] A behajtási tilalom vagy korlátozás szabályai megszegése esetére a helyi önkormányzat rendeletben nem jogosult szankciót meghatározni.

Záró rész

[36] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az alkalmazott jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a), valamint (3) bekezdése alapján állapította meg.

[38] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[39] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[40] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 29.

Dr. Varga Zs. András s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Patyi András s.k.
bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.051/2021/4. számú határozata

Az ügy száma: Köf.5.051/2021/4.

A tanács tagja: Dr. Balogh Zsolt, a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró, Dr. Patyi András bíró, Dr. Varga Eszter bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

Az indítványozó: Pest Megyei Kormányhivatal (1052 Budapest, Városház u. 7.)

Az indítványozó képviselője: Dr. Danka Ferenc jogi szakvizsgálóval rendelkező kormánytisztviselő

Az érintett önkormányzat: Remeteszőlős Község Önkormányzata (2090 Remeteszőlős, Vénusz u. 8–10.)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Deák Zsolt ügyvéd (Cím)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Remeteszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének a tehergépjárművek úthasználatáról szóló 9/2010. (IX. 27.) rendelete 3. §, 4. § (1), (3)–(4) bekezdései; 5. § (4) bekezdése, 1. melléklete és a 2. mellékletének „Úthasználati díj az 1. melléklet alapján:” szövege más jogszabályba ütközik, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;

- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az indítványozó Remeteszőlös Község Önkormányzata Képviselő-testületének a tehergépjárművek úthasználatáról szóló 9/2010. (IX. 27.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) rendelkezéseivel szemben PE/030/01158-1/2021. ügyiratszámom törvényességi felhívást bocsátott ki, amelyben felhívta Remeteszőlös Község Önkormányzatát (a továbbiakban: Önkormányzat), hogy a törvényt sértést szüntesse meg olyan módon, hogy az Ör. fizetési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseit helyezze hatályon kívül.
- [2] A képviselő-testület a törvényességi felhívás elutasításáról döntött.

Az indítvány és az Önkormányzat védirata

- [3] A fenti előzmények után az indítványozó PE/030/01158-5/2021. ügyiratszámú indítványával kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. 3. §, 4. § (1), (3)–(4) bekezdései; 5. § (4) bekezdése, 1. melléklete és a 2. mellékletének „Úthasználati díj az 1. melléklet alapján” szövege más jogszabályba ütközésének megállapítását, és ezért e rendelkezések megsemmisítését.
- [4] A Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára hivatkozással kifejtette, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) a díjfizetéssel kapcsolatos részletszabályok megalkotására részben a Kormányt, részben pedig a minisztert hatalmazza fel. Az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása úthasználati díj megállapítására, így álláspontja szerint az önkormányzati jogalkotó ebben a kérdésben a Kkt. felhatalmazó rendelkezéseivel ellentétesen alkotta meg az Ör.-t.
- [5] Az indítványozó kifejtette továbbá, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stv.) szerint fizetési kötelezettségre vonatkozó szabályokat kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet előírni, kivéve, ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik. A Kkt. azonban nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért történő díjmegállapításra.
- [6] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján felhívta az érintett önkormányzatot az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [7] Az érintett önkormányzat védiratában elsődlegesen kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsát, hogy az eljárást függesse fel és az Alkotmánybíróság előtt indítványozza a Kkt. alkotmányosságának felülvizsgálatát. Másodlagosan kérte az indítványt elutasítását.
- [8] (I.) Az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálatának indítványozása indokaként az önkormányzat kifejtette, hogy az Ör. megalkotásakor Magyarország az Európai Unió tagja volt, így az önkormányzati jogalkotásban figyelembe veendő az Európai Unió tagjaira kötelező normatív szabályok alkalmazása. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XV. törvény 9. cikkének 5. pontjára, mely szerint a pénzügyileg gyengébb helyi önkormányzatok védelme szükségessé tesz olyan pénzügyi kiegyenlítési eljárásokat, amelyek célja a számításba jövő pénzügyi források egyenlőtlen elosztása, valamint a teljesítendő pénzügyi terhek által okozott hatások korrekciója. Az önkormányzat szerint ebben az esetben „pénzügyileg gyengébb helyi önkormányzatról” van szó, melynek lélekszáma ugyanakkor megháromszorozódott, és ahol a helyi utak igénybevétele fokozódik.
- [9] Az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzat kifejtette továbbá, hogy a helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.
- [10] Alaptörvény 38. cikkének (1) bekezdésére, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 1. § (1) bekezdésére, és az Nvtv. 5. § (3) bekezdésének a) pontjára hivatkozva az Önkormányzat a Kktv. alaptörvényességének indokaként kifejtette, hogy a Kkt. nem ad lehetőséget az önkormányzat mint helyi

közútkezelő részére úthasználati díj megállapítására, e körben különbséget tesz tehát az állam és az önkormányzat között, holott az önkormányzat által kizárólagosan kezelt helyi közutak a nemzeti vagyoni körbe tartoznak, az önkormányzatnak a felelős gazdálkodás követelményeinek figyelembevételével kell eljárnia a nemzeti vagyon megőrzése és védelme körében.

- [11] Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) preambuluma, 13. § (1) bekezdésének 2. pontjára, a Kkt. 8.§ (1) bekezdésének h) pontjára és 9. §-ának (2) bekezdésére, továbbá a Fővárosi Törvényszék P.20810/2017/28. számú határozatára hivatkozva kifejtette, hogy a közúti kezeléssel összefüggésben valamennyi magyarországi helyi önkormányzat ellát kötelező feladatot, így valamennyi önkormányzat támogatásra jogosult.
- [12] Az önkormányzat hivatkozott a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (4) bekezdésének c) pontjára is, amely szerint a jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály megfeleljen az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek.
- [13] A Kkt. alaptörvényellenességére vonatkozó indokok körében végül az önkormányzat kifejtette, hogy a rendszerváltozást követően a tanácsrendszert felváltó helyi önkormányzati rendszer új alkotmányos alapokra helyezése megtörtént, a Kkt. módosításai azonban ezzel a helyzettel és igénnyel nem tartottak lépést.
- [14] Az érintett önkormányzat szerint mindezek alapján az Országgyűlés az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdésébe ütközően, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvényellenességet idézett elő azáltal, hogy hátrányosan megkülönböztette a helyi önkormányzatokat azzal, hogy a helyi önkormányzatnak a helyi közúthálózat fejlesztésében, fenntartásában előírt kötelezettségéhez nem társul az úthasználati díj önkormányzati rendeletben történő megállapításának törvényi felhatalmazása.
- [15] (II.) Az indítvány elutasítása indítványozásának indokai körében az érintett önkormányzat előadta, hogy álláspontja szerint az Ör. megalkotásával nem lépte túl a jogalkotási hatáskörét. Vitatta, hogy a Kkt. 33. §-a taxatív és nem teszi lehetővé azt, hogy a helyi közút használatáért az önkormányzat úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 925/B/2002. AB határozatára is, melynek értelmében az adott terület tulajdonosaként az önkormányzat alkothat olyan tartalmú rendeletet, amely a tulajdona védelmével, esetleges helyreállítási kötelezettségével kapcsolatos.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [16] Az indítvány megalapozott.
- [17] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése alapján bírálta el. A Kp. 140. § (1) bekezdése alapján az indítványra a keresetlevél szabályait kell alkalmazni. A Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontja szerint az indítványnak tartalmaznia kell a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával. Ha törvény másképp nem rendelkezik, az Önkormányzati Tanács az Ör. vizsgálatát az indítvány és a védirat keretei között végzi el.
- [18] Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezései a következők:
- „3. § (1) A behajtási engedély kiadásáért a tehergépjármű tulajdonosának vagy üzemben tartójának (a továbbiakban: kérelmező) az Önkormányzat javára, az Önkormányzat által fenntartott helyi közútra történő behajtás esetén úthasználati díjat kell fizetnie.
  - (2) Az úthasználati díjat a behajtási engedély kiadása iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg kell megfizetni az Önkormányzat Útalap számlájára.
  - (3) Az úthasználati díj összegét a tehergépjármű össztömegének alapulvételével, a rendelet 1. számú mellékletének (1) pontja szerint kell megállapítani.”;
  - „4. § (1) Az építéshatósági eljárás köteles építési vagy bontási tevékenységek esetében az építetőnek az 1. melléklet 2. pontja szerinti úthasználati díjat kell fizetnie a behajtáshoz. [...]
  - (3) Az építéshatósági eljárás során meghatározott m² után az úthasználati díjat a polgármester külön határozatban szabja ki. Az úthasználati díj megfizetésnek igazolása után az építető részére biankó (rendsám nélküli) behajtási engedély adható ki.
  - (4) A (3) bekezdés szerinti biankó behajtási engedély érvényességi ideje építéshatósági eljárás köteles építési tevékenységnél a kiállítástól számított 2 év, bontási tevékenységnél a kiállítástól számított 2 hónap. A biankó behajtási engedély legfeljebb 24 tonna megengedett legnagyobb össztömegű tehergépjárműre érvényes. A biankó behajtási engedély érvényességi idejének lejárta után, illetve 24 tonna megengedett legnagyobb össztömegnél

nagyobb összomégú tehergépjármű behajtása esetén az 1. melléklet 1. pontja szerinti díjtételek figyelembe vételével adható ki rendszámhoz kötött behajtási engedély”;

– „5. § (4) Az úthasználati díjból származó bevételt a mindenkori éves költségvetés útkarbantartás kiadási előirányzatára kell felhasználni.”;

– az Ör. 1. melléklete [Díjtétel táblázat];

– 2. mellékletének [Kérelem a nem építéshatósági eljárás köteles építési, bontási vagy egyéb tevékenységekhez köthető tehergépjárművek úthasználatához kapcsolódó, 12 tonna megengedett legnagyobb összoméget meghaladó tehergépjárművek helyi közútra történő behajtásához] „Úthasználati díj az 1. melléklet alapján” szövege.

[19] Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.

[20] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

I.

[21] Védiratában az érintett önkormányzat kérelmet terjesztett elő a tekintetben, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa indítványozza a Kkt. 33/A. §–33/C. §-ai alkotmányossági vizsgálatát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján. E rendelkezés szerint az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját.

[22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az önkormányzati rendeletek más jogszabállyal való összhangját vizsgálja. Bár az Önkormányzati Tanács normakontroll feladatokat lát el, eljárása során észlelheti valamely jogszabály alaptörvény-ellenességét, s az alapul fekvő eljárás felfüggesztése mellett kezdeményezheti az Alkotmánybíróság eljárását. Szintén lehetőség van arra, hogy az Alkotmánybíróság előtt már folyamatban lévő ügyre tekintettel függeszti fel eljárását, ha az Alkotmánybíróság által elvégzendő normakontroll eredménye kihat az Önkormányzati Tanács lehetséges döntésére [lásd pl.: Köf.5004/2015/4., Köf.5008/2015/3.].

[23] Az érintett önkormányzat védirata alapján a kifogásolt törvényi rendelkezések diszkriminatívak. A védirat szerint: az Nvtv. 5. § (3) bekezdés e) pontja alapján a helyi közutak a nemzeti vagyron részét képezik és ezzel teljes egészében megegyező védelem alá esnek az állam által kezelt országos közúttal. „Az indítvány szerint a Kkt. 33. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján a települési önkormányzat a helyi közutak kezelője, rendelkezik feladatairól, valamint a közútkezelői intézmény tartalmáról, de nem tartalmaz olyan szabályt, amely felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedés célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételéért is úthasználati díjat állapítson meg.” Mindezek alapján megállapítható, hogy maga az érintett önkormányzat is elismeri az arra vonatkozó szabály hiányát, hogy úthasználati díjat állapítson meg. A védirat akként összegez, hogy: „Álláspontunk szerint az Országgyűlés az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdésébe ütközően, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy hátrányosan megkülönböztette a helyi önkormányzatokat azzal, hogy a helyi önkormányzatoknak a helyi közúthálózat fejlesztésben, fenntartásában előírt kötelezettségéhez nem társul az úthasználati díj önkormányzati rendeletben történő megállapításának törvényi felhatalmazása.”

[24] Az érintett önkormányzat tehát azt kezdeményezi a Kúria Önkormányzati Tanácsánál, hogy Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján indítványozza az Alkotmánybíróságnál: az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzetet teremtett azáltal, hogy a Kkt. nem tartalmaz felhatalmazást a helyi önkormányzatok részére úthasználati díj megállapítására.

[25] Az érintett önkormányzat kezdeményezésének vizsgálatakor a Kúria elsőként áttekintette az Alkotmánybíróság ez irányú gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a 34/2014. (XI. 14.) AB határozatában rámutatott: „Mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló kérelem előterjesztésére azonban egyik indítványozónak, így a bírónak sincs jogosultsága, az Abtv. 46. § (1) bekezdése értelmében – a (2) bekezdésben írt feltételek fennállása esetében – az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során hivatalból jogosult erre. Az Alkotmánybíróság egyik törvényi feltételt sem találta megállapíthatónak, ezért a bírói indítványt ebben a részében az Abtv. 64. § b) pontja alapján visszautasította.” (Indokolás [214]) A 24/2016. (XII. 12.) AB határozat értelmében „Az indítványozó bírósági tanács végzése indokolásának utolsó érdemi bekezdésében írt álláspontja ellenére ezek az érvek mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítására vonatkoznak. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását nemcsak bírói kezdeményezésben nem lehet indítványozni, mivel 2012. január 1-jétől az Alkotmánybíróságnak ez a hatásköre megszűnt. Az Abtv. 46. §-a alapján

az Alkotmánybíróság – jogkövetkezmenyként – állapíthatja meg a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet, ha hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában ezt észleli.” (Indokolás [46])

- [26] A fentiek alapján megállapítható, hogy bíró sem kezdeményezhet – ahogy az érintett önkormányzat védiratában kéri – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását az Alkotmánybíróságnál, pontosabban, ha ilyet kezdeményez, azt az Alkotmánybíróság visszautasítja.
- [27] Erre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem kezdeményezte a védirat alapján az Alkotmánybíróság eljárását a Kkt. jelölt rendelkezései vonatkozásában.
- [28] A Kúria megjegyzi továbbá, hogy a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája – bár Magyarországon valóban törvény hirdette ki – nem része az Európai Unió jogának, hanem az uniós jogalkotás keretein kívüli nemzetközi egyezmény formájában jött létre, így az érintett önkormányzat erre vonatkozó hivatkozásai nem tekinthetők relevánsnak.

II.

- [29] Az érintett önkormányzat indítvány elutasítására vonatkozó érveivel összefüggésben a Kúria jelen ügyben is irányadónak tekinti az azonos tényállás és normatív szabályozás, valamint hasonló jogi érvelés mellett meghozott Köf.5029/2021/4. számú határozatában foglaltakat a következők szerint.
- [30] A Kp. 143. § (3) bekezdése értelmében a Kúria az önkormányzati rendelet vitatott rendelkezésével szoros összefüggésben álló rendelkezésének más jogszabályba ütközését is vizsgálhatja. Az útfenntartási hozzájárulás az Ör. szerint a behajtási engedély megadásának és érvényességének feltétele. Tekintettel arra, hogy az útfenntartási hozzájárulás ily módon a behajtási engedély szabályozási rendszerének szerves részét képezi, a Kúria Önkormányzati Tanácsa – hasonlóképpen, mint az indítványozó által is hivatkozott Köf.5014/2012/8. számú határozattal, valamint a Köf.5029/2021/4. számú határozattal elbírált ügyekben – először azt a kérdést vizsgálta, hogy jogosult-e az érintett önkormányzat a tulajdonában álló helyi közút használatát behajtási engedélyhez kötni.
- [31] A Mötv. 13. § (1) bekezdésének 2. pontja értelmében a helyi közutak, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen a településüzemeltetés, ezen belül pedig a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása.
- [32] A Kkt. 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja értelmében az út kezelője helyi közutak, a lakott területen lévő járda tekintetében a helyi önkormányzat vagy a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított költségvetési szerv, vagy olyan gazdálkodó szervezet, amelyben a helyi önkormányzat 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- [33] A közút kezelőjének a közúti közlekedéssel kapcsolatos feladatait a Kkt. 8. § (1) bekezdésének a) pontja szabályozza az önkormányzatokra is kiterjedő hatállyal. E rendelkezés szerint a feladatok közé tartozik 1. a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése; 2. a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása; 3. a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése. Mivel a helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, amelynek tartalmát a Kkt. határozza meg, az önkormányzati jogalkotó ezen törvényi keretek között alkothat szabályokat (Köf.5014/2012/8.). A Kúria Önkormányzati Tanácsa egyebek között a Köf.5014/2012/8. számú és a Köf.5029/2021/4. számú határozatokkal egyezően állapítja meg, hogy az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez. Az engedélyezési rendszer törvényességét egyébként maga az indítványozó sem vitatta. Az önkormányzatok az idézett szabályok alapján a közútfenntartást közfeladatként látják el.
- [34] A Kúria szerint éppen ezért nem helytálló az önkormányzat védiratában foglalt, alkotmánybírói gyakorlatra alapított érvelés a tulajdonosi jogok gyakorlásával összefüggésben. A jelen ügyben kérdéses feladatellátás alapja ugyanis közjogi felhatalmazás. Ennek gyakorlására vonatkozóan a kereteket a jogalkotó szabályozása adja meg, és azokkal a tulajdonosi jogok a közfeladat-ellátási kötelezettség ellenében nem képeznek ellensúlyt (Köf.5.035/2021/5.).
- [35] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezt követően vizsgálta azt a kérdést, hogy a jogalkotó rendelkezése ad-e jogosultságot, hogy a közút használatára vonatkozó engedély kiadását díjfizetéstől tegyék függővé.
- [36] Az Stv. 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve, ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik. Az Stv. e rendelkezéséből következően, kifejezett törvényi felhatalmazás hiányában az érintett önkormányzat útfenntartási díjra vonatkozó fizetési kötelezettséget nem írhat elő.
- [37] Díjfizetési kötelezettség megállapítása tekintetében a Kkt. két területen ad felhatalmazást: díjfizetés (használati díj formájában) országos közutak közlekedési célú használata esetében írható elő (Kkt. 33/A. §–33/C. §),

illetve a közutak nem közlekedési célú használatakor (Kkt. 37. §). Az előbbi esetben a felhatalmazás címzettje a kormány, illetve a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 33/B. §, Kkt. 48. § (3) bekezdés a) és g) pont], valamint a koncessziós társaság a közút koncesszió keretében történő üzemeltetése esetén [Kkt. 9/C. § (1) bekezdés]. A közutak nem közlekedési célú használata, illetve útsatlakozás létesítése esetében a felhatalmazás címzettje a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 39. § (3) bekezdés]. Használati díj fizetésére vonatkozó kötelezettség, illetve a használaton alapuló „útfenntartási díj” megállapítására a Kkt. nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak, a helyi közutak tekintetében sem. A Kkt. 3. § (1) bekezdése egyes közutakra vonatkozóan a gyalogosok és járművek közlekedésének jogszabály általi korlátozhatóságáról szól, ezzel összefüggő díj megállapítására rendelkezést nem tartalmaz, mint ahogyan a Kkt. 9. § (2) bekezdése (közúti közlekedéssel összefüggő helyi önkormányzati feladatok), a Kkt. – 2012. december 31-ig hatályos – 8. § (1) bekezdés h) pontja (a közúthálózat fejlesztésére, fenntartására, üzemeltetésére vonatkozó önkormányzati feladat), a Kkt. 33. § (1) bekezdés c) pontja (út kezelőjének fogalma) és a Kkt. 34. § (1)–(2) bekezdései (közút kezelőjének feladatai, a közút forgalmi rendjének kialakítása) sem adnak erre vonatkozó felhatalmazást.

- [38] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása útfenntartási díj megállapítására. Az Ör. díjfizetésre vonatkozó 3. §, 4. § (1), (3)–(4) bekezdései; 5. § (4) bekezdése, 1. melléklete és a 2. mellékletének „Úthasználati díj az 1. melléklet alapján” szövege emiatt más jogszabályba ütköznek. A rendelkezések tehát törvénysértőnek minősülnek, ezért ezeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Kúria a rendelkező rész szerint megsemmisítette.
- [39] A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.

Az döntés elvi tartalma

- [40] Az önkormányzatok a közútfenntartást közfeladatként látják el, aminek kereteit magasabb szintű jogforrások jelölik ki. Törvénysértő ezért az önkormányzati rendelet, ha annak ellenére állapít meg díjfizetési kötelezettséget, hogy törvény jelöli ki a díjszedésre jogosultakat, és ezek között az önkormányzat nem szerepel.

Záró rész

- [41] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (3) bekezdése alapján állapította meg.
- [42] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [43] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [44] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 29.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás s.k. előadó bíró

Dr. Varga Zs. András s.k. bíró

Dr. Patyi András s.k. bíró

Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5052/2021/3. számú határozata

Az ügy száma: Köf.5052/2021/3.

A tanács tagja: Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

Az indítványozó: Fővárosi Törvényszék

Az érintett önkormányzat: Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat (...)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról és az önkormányzati adóeljárásokról szóló 23/2015. (XI. 19.) önkormányzati rendelete 7. § (3) bekezdése más jogszabályba ütközik, ezért azt megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Fővárosi Törvényszék előtt 106.K.701.262/2021. szám alatt folyamatban lévő per felperese a 2019. adóévre vonatkozóan építményadó adókedvezmény igénybevételére irányuló kérelmet nyújtott be az önkormányzati adóhatóságnál. Kérelmében a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról és az önkormányzati adóeljárásokról szóló 23/2015. (XI. 19.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 7. § (3) bekezdésére hivatkozott. Az Ör. 7. § (3) bekezdése szerint az egyébként fizetendő adóból 90%-os adókedvezmény jár azon nem lakás céljára szolgáló építmények után, melyekben legalább két évre visszamenőleg, a művészekkel kötött együttműködési megállapodás alapján kortárs képzőművészeti alkotásokat forgalmaznak.
- [2] A Budapest Főváros I. kerület Budavári Önkormányzat Jegyzője határozatával a felperes kérelmét elutasította. Budapest Főváros Kormányhivatala a 2020. június 2. napján kelt, BP/1008/04788-4/2020. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, mely határozata jogszerűségének vizsgálata iránt a felperes keresetet terjesztett elő.

A bírói indítvány és az önkormányzat védirata

- [3] Az eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Indítványozó) hivatalból észlelte, hogy a perben alkalmazandó Ör. 7. § (3) bekezdése ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 6. § d) és 7. § e) pontjaiban foglaltakkal. Indítványában arra hivatkozott, hogy a Htv. 6. § d) pontja felhatalmazza az önkormányzati jogalkotót a törvényben meghatározottakon túl is kedvezmények és mentességek megállapítására, a Htv. 7. §-a viszont korlátozza az önkormányzat adómegállapítási jogát. A Htv. 7. § e) pontja alapján a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó megállapítása során – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a 6. § d) pontja nem alkalmazható.
- [4] Az Indítványozó álláspontja szerint – tekintettel arra, hogy a felperes a Htv. 52. § 26. pontja alapján vállalkozónak minősül, és az ingatlan, melyre vonatkozóan adókedvezmény megállapítását kérte, üzleti célt szolgáló épület – a Htv. 7. § e) pontjának korlátozó rendelkezése vonatkozik a felperesre, ennek értelmében az épület után fizetendő építményadó megállapítása során az önkormányzat a Htv. Második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel nem bővítheti. Ezzel szemben az Ör. 7. § (3) bekezdése minden adóalany számára – beleértve a vállalkozókat is – olyan további adómentességet biztosít, amely a Htv. Második részében nem szerepel.

- [5] Az Indítványozó utalt arra is, hogy a Htv. Második része az építményadóra vonatkozóan a 13. és a 13/A. §-ában tartalmaz adómentességre vonatkozó rendelkezéseket, melyek körében nincs a felperesre alkalmazható rendelkezés.
- [6] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [7] Az érintett önkormányzat nem terjesztett elő védíratot.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokai

- [8] Az indítvány megalapozott.
- [9] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör.-t az indítvány keretei között vizsgálta.
- [10] Az Ör. indítvánnyal támadott rendelkezése a következő:
7. § (3) „Az egyébként fizetendő adóból 90%-os adókedvezmény jár azon nem lakás céljára szolgáló építmények után, melyekben legalább két évre visszamenőleg, a művészekkel kötött együttműködési megállapodás alapján kortárs képzőművészeti alkotásokat forgalmaznak.”
- [11] A Kúria Önkormányzati Tanácsának abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az Ör. 7. § (3) bekezdésének építményadóhoz kapcsolódó adókedvezményt megállapító rendelkezése milyen személyi körre terjed ki és az meghaladta-e a Htv. 6. § d) pontjában és 7. § e) pontjában megjelölt törvényi kereteket.
- [12] Az Ör. 3. § (1) bekezdése rendelkezik az építményadóról, melynek tárgya az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész (építmény). Az Ör. 3. § (3) bekezdése értelmében az adó alanyát a Htv. 12. §-a határozza meg. A Htv. 12. § (1) bekezdése alapján [a]z adó alanya (3. §) az, aki a naptári év (a továbbiakban: év) első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.
- [13] Az Ör. a személyi hatály meghatározásakor nem alkalmaz megkülönböztetést az adóalanyok között sem arra tekintettel, hogy helyben lakó tulajdonosról (vagyoni érték gyakorlójáról) van-e szó, sem az építmény használatának, hasznosításának célja szerint. Az adó alanya tehát lehet magánszemély, illetve jogi személy, és az adófizetési kötelezettség nem függvénye annak, hogy az építményhez kapcsolódó jogok milyen célt szolgálnak. Az Ör. 6. §-a az adómentesség, 7. §-a az adókedvezmény szabályait állapítja meg.
- [14] A Htv. rendelkezései értelmében az önkormányzatoknak nagy a szabadsága a törvényben meghatározott vagyoni és kommunális jellegű adók kivetésekor és az adóztatás feltételeinek meghatározásakor. E szabadság azzal válik teljessé, hogy a Htv. megadja annak korlátait. (Köf.5038/2012/8.) A Htv. általános rendelkezései, így a 6. § d) pontja felhatalmazza az önkormányzati jogalkotót a törvényben foglaltakon túl is kedvezmények és mentességek meghatározására: „az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítésként szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé.” A Htv. rendelkezései ebben a tekintetben „minimumszabályként” értékelhetők, azaz az önkormányzati jogalkotó a törvényi mentességi és kedvezményekre vonatkozó szabályokon túl, további mentességeket, kedvezményeket adhat az adózóknak. (Köf.5006/2017/3.)
- [15] A Htv. általános szabályai azonban az adózók között különböztetnek akkor, amikor a vállalkozók esetében – a Htv. eltérő rendelkezéseinek hiányában – kizárják a vagyoni típusú adók, valamint a helyi iparüzési adó alóli további mentességek alkalmazásának lehetőségét (Htv. 7. § e) pont). A Htv. 7. § e) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza, hogy „a vállalkozó (52. § 26. pont) üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó és a helyi iparüzési adó megállapítása során – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a 6. § d) pontja nem alkalmazható. A helyi iparüzési adó esetén egy adómérték alkalmazható;”. A Htv. telekadóra és építményadóra vonatkozó különös szabályai sem oldják fel ezt az általános tilalmat, hanem úgy az építményadó, mint a telekadó esetében – a mentességek meghatározott tevékenységekhez kötődnek. A Htv. 13. §-a szerint mentes az építményadó alól:
- a) a szükséglakás,
  - b) a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti háziorvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség,

- c) az atomenergiáról szóló törvény szerint kizárólag
- ca) a radioaktív hulladék elhelyezése,
  - cb) a kiégett nukleáris üzemanyag tárolására használt építmény.
- [d), e), f), g) pontok hatályon kívül helyezve]
- h) az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra vagy növénytermesztésre szolgáló építmény vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló építmény (pl. istálló, üvegház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az építményt az adóalany rendeltetésszerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja.
- [16] A Htv. 13/A. §-a pedig a műemlékek felújításához kapcsolódó adómentesség szabályait tartalmazza. Tehát nem tartozik a Htv. által meghatározott adómentesség körébe az Ör. 7. § (3) bekezdésében megjelölt kortárs képzőművészeti alkotások forgalmazása, mint vállalkezési tevékenység.
- [17] A Htv. fent hivatkozott rendelkezéseiből az következik, hogy az önkormányzati jogalkotó a Htv. 13. és 13/A. §-ában biztosított adómentességen kívül nem részesítheti adókedvezményben a vállalkozó adóalanyt az üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze után fizetendő építményadó vonatkozásában.
- [18] Az érintett önkormányzat azzal, hogy az Ör. 7. § (3) bekezdésében az adótárgyhoz kapcsolódó tevékenységre figyelemmel minden adóalany számára – beleértve a vállalkozókat is – olyan további adókedvezményt biztosít, amely a Htv. második részében nem szerepel, megsértette a Htv. 7. § e) pontjában, illetve 13. §-ban foglaltakból következő szuverén adóztatás jogát.
- [19] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az Ör. 7. § (3) bekezdése ellentétes a Htv. 6. § d) és 7. § e) pontjával, ezért azt a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette. A megsemmisített rendelkezés a Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében a jelen határozat hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti és az a Kp. 147. § (1) bekezdése szerint nem alkalmazható a Fővárosi Törvényszék előtt 106.K.701.262/2021. szám alatt folyamatban lévő ügyben, valamint valamennyi, a jelen határozat meghozatalakor valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben.

A döntés elvi tartalma

- [20] Az önkormányzati jogalkotó a vállalkozó adóalanyt az üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze után fizetendő építményadó vonatkozásában a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 13. és 13/A. §-ában biztosított adómentességen kívül nem részesítheti további adókedvezményben.

Záró rész

- [21] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a törvényellenesség jogkövetkezményeit a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdés alapján állapította meg.
- [22] A Kp. 146. § (3) bekezdése alapján az Ör. megsemmisített rendelkezése a közzétételt követő napon veszti hatályát, és e naptól nem alkalmazható.
- [23] A Kúria a jogszabályba ütközés alkalmazásra vonatkozó további jogkövetkezményét a Kp. 147. § (1) bekezdése alapján állapította meg.
- [24] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététele a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [25] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [26] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 29.

Dr. Patyi András s.k. a tanács elnöke

Dr. Dobó Viola s.k. előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró

Dr. Varga Zs. András s.k. bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 92/2022. (IV. 4.) KE határozata magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Guillermo Vázquez Moreno* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Kubai Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2021. október 25.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. október 29.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/04685-2/2021.

A köztársasági elnök 93/2022. (IV. 4.) KE határozata magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *José Luis Salazar Arrarte* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek az Ecuadori Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2021. november 8.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. november 16.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/04911-2/2021.

**A köztársasági elnök 94/2022. (IV. 4.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Dario Ernesto Chiru Ochoa* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Panamai Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, bécsi székhellyel.

Budapest, 2021. november 22.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. november 29.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/05130-2/2021.

**A köztársasági elnök 95/2022. (IV. 4.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Talantbek Choubekovich Kushchubekov* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Kirgiz Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2021. november 24.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. november 29.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/05225-2/2021.

A nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter 1/2022. (IV. 4.) NVTNM határozata az egyes vagyongazdálkodási tárgyú rendelkezésekről, valamint egyes vagyongazdálkodást és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIII. törvény 15. §-a, valamint 2. melléklete hatálybalépése napjának megállapításáról

Az egyes vagyongazdálkodási tárgyú rendelkezésekről, valamint egyes vagyongazdálkodást és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Törvény) 7. § (8) bekezdésében foglaltak alapján eljárva megállapítom, hogy a Törvény 7. § (5) bekezdésében meghatározott feltétel bekövetkezett – a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Magyar Állam között a Budapest XIV. kerület, belterület 29834/15 helyrajzi számú ingatlant érintő vagyonrendezési eljárást lezáró szerződés hatálybalépésének – napja 2022. március 30. napja, ezért a Törvény 15. §-a, valamint 2. melléklete hatálybalépésének napja 2022. március 30. napja.

Mager Andrea s. k.,
nemzeti vagyon kezeléséért felelős
tárca nélküli miniszter

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.